

Kestävän talouden ohjelma 2020-2026

Kaupunginvaltuusto 11.6.2020

Sisällys

Esipuhe.....	2
Kaupungin taloudellinen tilanne ja sopeuttamistarve	3
Talouden sopeuttamisen eri skenaariot	6
Kaupungin verorahoitus	12
Asiakasmaksut	14
Yhteenvedo rakenteellisista säästöistä	15
Konsernihallinto.....	16
<i>Konsernijohto ja hallintopalvelukeskus.....</i>	<i>16</i>
<i>Kaupunkikehitys.....</i>	<i>17</i>
Sosiaali- ja terveystoimi	18
<i>Lapsi- ja perhepalvelut</i>	<i>18</i>
<i>Aikuisten palvelut</i>	<i>18</i>
<i>Vanhus- ja vammaispalvelut</i>	<i>18</i>
Sivistystoimi.....	19
<i>Koulutuspalvelut</i>	<i>20</i>
<i>Varhaiskasvatuspalvelut.....</i>	<i>20</i>
<i>Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut.....</i>	<i>20</i>
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	22
Liikelaithokset	23
<i>Liikelaitos Porvoon Vesi</i>	<i>23</i>
<i>Liikelaitos Porvoon Tilapalvelut.....</i>	<i>24</i>
<i>Liikelaitos Kuninkaantien Työterveys</i>	<i>24</i>
Digitalisaatio ja sisäisten prosessien tehostaminen	26
Henkilöstö.....	27
Investoinnit	28
Tiivistelmät lautakuntien, johtokuntien ja vaikuttajatoimielinten lausunnoista	34
Kuntalaispalautteen ja henkilöstökyselyn yhteenvedo	37

Esipuhe

Kaupungin talous on ajautumassa selvään ja syvään taloudelliseen kriisiin kevään 2020 aikana. Koronavirusepidemia vaikuttaa voimakkaasti kaupungin tuloihin ja menoihin, erityisesti vuosien 2020 ja 2021 aikana.

Talouden sopeutustarve

Tämän hetken arvioiden mukaan koronavirusepidemia heikentää kaupungin taloutta noin 15–20 miljoonalla eurolla tänä vuonna. Ensi vuoden osalta erityisesti erikoissairaanhoidon kustannukset tulevat kasvamaan, ja verotulojen kertymä jäänee odotetusta. Maan hallitus on kevään kehysriihessä lupautunut tukemaan kuntia taloudellisesti, mutta valtion tuen määrä ei kata läheskään koko sopeutustarvetta.

Lisäksi kaupungilla on jo ennen koronavirusepidemiaa ollut noin 10 miljoonan euron rakenteellinen sopeutustarve, koska kaupungin talous on viime vuosina ollut tasapainossa pitkälti yhteisöveron suhdannekehityksen ansiosta. Kaupungin talous olisi ollut alijäämäinen jo viimeisimmät vuodet ilman yhteisöveron suotuisaa suhdannetta.

Kaupungin rakenteellisten sopeutusvaihtoehtojen kartoitus aloitettiin jo alkuvuodesta ennen koronavirusepidemiaa. Viime viikkoina tätä kartoitusta on laajennettu ja syvennetty huomattavasti koko kaupunkiorganisaation tasolla, jotta löydetään sopivat lääkkeet talouden tasapainottamiseksi.

Talouden tasapainottaminen ei kuitenkaan ole helppoa. Kaupungin talouden tasapainottaminen vaatii useita toimenpiteitä ja kaikilta kaupungin toimialoilta, ja tasapainottamisessa tulee arvioida sekä tuloja että menoja.

Euromääräisesti suurimpia mahdollisuuksia on luonnollisesti suurimmilla toimialoilla. Toisaalta vertailussa muihin kuntiin Porvoon sivistystoimen kustannukset ovat suhteellisen korkeat, kun taas tarvevakioituilla sote-menoilla Porvoon keskimääräistä tehokkaampi.

Talouden tasapainottaminen on järkevintä tehdä sellaisilla rakenteellisilla toimilla, joiden vaikutukset ovat pitkäaikaisia ja eivät tarpeettomasti heikennä kuntalaisten palveluja. Olennaista on säästää kaupungin ulkoisista menoista (ei sisäisistä), jotka vaikuttavat suoraan kaupungin käyttötalouteen. Investoinnit vaikuttavat käyttötalouteen, mutta usean vuoden kuluessa. Investointimeno jakautuu vuosittaisiin poistoihin käyttötaloudessa. Investoinnista aiheutuu myös välillisiä vaikutuksia käyttötalouteen, kuten esimerkiksi hoitomenot, siivous jne. Investoinnit ovat myös keskenään erilaisia. Osa investoinneista ei tuota tuloja käyttötalouden puolella lainkaan. Osa investoinneista puolestaan tuottaa tuloja käyttötalouteen, ja näin ollen vuosien saatossa maksaa itsensä takaisin.

Kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentteja sekä asiakasmaksuja on jossain määrin mahdollista korottaa, mutta nämä lisäävät asukkaiden maksurasitusta ja heikentävät osaltaan kaupungin vetovoimaa. Todennäköisesti kaupungin veroprosentteja on tarpeen korottaa vuodelle 2021, mutta säästötoimet ja muut rakenteelliset ratkaisut vähentävän veronkorotuspainetta. Kaupungin lainakanta on viime vuosina kasvanut voimakkaasti. Viime vuoden lopussa kaupungilla oli lainaa noin 172 miljoonaa euroa, kun vielä

vuonna 2015 lainakanta oli noin 115 miljoonaa euroa. Talouden sopeuttaminen velkaantumalla ei ole pitkällä tähtäimellä järkevä ratkaisu, vaan se siirtää ongelmia tuleville sukupolville ratkaistavaksi.

Kestävän talouden ohjelma 2020–2026

Talouden tasapainottaminen vaatii laajaa toimintatapojen läpikäyntiä ja priorisointia. Viime viikkojen työn tuloksena on kaupungin viranhaltijoiden toimesta laadittu tämä kaupungin **Kestävän talouden ohjelma 2020–2026**, jolla kaupungin palveluita, rakenteita ja investointeja katsotaan myös koronavirusepidemian jälkeiseen aikaan.

Ohjelma tarjoaa mahdollisuuden käydä keskustelua, miten kaupungin toimintaa kehitetään ja mitä erityisesti priorisoidaan.

Kaupungin kestävän talouden ohjelma sisältää seuraavat kokonaisuudet toimenpide-ehdotuksiksi:

- rakenteelliset sopeutustoimet
- investointien priorisointi
- henkilöstöjärjestelyt
- asiakasmaksut
- veroprosentit

Kukin kokonaisuus sisältää useita tarkempia toimenpiteitä, vaikutusarvioita ja analyysia. Veroprosenttien ja asiakasmaksujen osalta on tuotu esiin niiden korottamisen hyvät ja huonot puolet.

Porvoon pystyy jatkossakin tarjoamaan laadukkaita palveluita, hyvää asumista ja kaupunkielämää sekä tekemään kohdennettuja investointeja. Jostain on kuitenkin myös tinnittävä, jotta kestävä tulevaisuus voidaan rakentaa.

Koronavirusepidemian jälkeenkin kaupungilla on monia haasteita odottamassa. Kaupunki tavoittelee asukasmäärän kasvua syntyvyyden alenemisesta huolimatta, väestö ikääntyy ja kaupunkiympäristö kehittyy. Samanaikaisesti toimintaympäristö voi edelleen muuttua nopeasti esimerkiksi soteuudistuksen myötä.

Tasapainossa oleva talous mahdollistaa tulevaisuudessakin valintojen ja päätöksenteon säilymisen kaupungin omissa käsissä.

Valmistelussa saatu palaute

Luonnos kestävän talouden ohjelmaksi julkaistiin 5.5.2020. Luonnokseen kaupunki sai 305 vastausta kaupunkilaisilta verkkolomakkeen kautta, yli 250 vastausta henkilöstökyselyyn sekä lausunnot sosiaali- ja terveyslautakunnalta, kaupunkikehityslautakunnalta, sivistyslautakunnalta, liikelaitosten johtokunnilta ja koulutusjaostoilta, nuorisovaltuustolta sekä vanhus- ja vammaisneuvostolta.

Seuranta

Talouden tasapainottamisen ohjelmaa tulee seurata tiiviisti. Seurantaa hoitamaan perustetaan seurantaryhmä.

Kaupungin taloudellinen tilanne ja sopeuttamistarve

Kaupungin talous on ollut eri mittareiden valossa viime vuosina pääsääntöisesti tasapainossa. Kaupungilla on taseessa kertynyt ylijäämää, vuosikate on riittänyt lähes poistoihin ja kaupungin velkamäärä on koko maan tasolla lähes kuntien keskiarvoa.

Kaupungin taloustilanne oli kuitenkin heikkenemässä jo ennen koronavirusepidemiaa, ja alkuvuodesta arvioitiin kaupungilla olevan noin 10 miljoonan euron vuotuinen rakenteellinen sopeuttamistarve. Tämän lisäksi koronavirusepidemia tulee heikentämään kaupungin taloutta noin 15–20 miljoonalla eurolla vuonna 2020.

Koronakriisi tulee selvästi vaikuttamaan heikentävästi myös vuoden 2021 tuloihin ja menoihin.

Rakenteellinen sopeuttamistarve 10 miljoonaa euroa

Kaupungin taloussuunnitelman 2020–2022 mukaan tulos oli painumassa 10–15 miljoonaa euroa alijäämäiseksi vuosina 2021 ja 2022. Heikentyvä kehitys johtuu useasta tekijästä, ja kaupungin taloudessa on jo ennen koronakriisiä arvioitu olevan noin 10 miljoonan euron rakenteellinen sopeuttamistarve.

Kaupungin talous on ollut tasapainossa pitkälti hyvien yhteisöverotuottojen ansiosta. Kaupungin yhteisöveron tuotto on noussut jo yli 32 miljoonaan euroon vuonna 2019, kun 2010-luvun tyypillinen tuotto on ollut noin 15 miljoonaa euroa.

Kaupungin toimintamenot vuonna 2019 kasvoivat peräti 6,2 prosenttia, mikä ei ole pitkällä aikavälillä kestävä. Erityisesti sosiaali- ja terveysmenot tulevat kasvamaan selvästi väestön ikääntymisen seurauksena.

Vuonna 2019 talouden strategiamittareiden arvot heikentyivät kauttaaltaan edellisvuodesta. Vuosikate ei aivan riittänyt poistoihin ja asukaskohtainen lainakanta kasvoi edelleen. Strategiamittarit osoittavat, että kaupungin investointitahti ja velan kasvu ovat liian voimakasta tulorahoitukseen nähden.

Kaupungin valtionosuustulot vähenevät valtionosuuksiin sisältyvän tasausvähennyksen takia. Porvoon valtionosuuksia vähennettiin vuonna 2019 noin 6 miljoonaa euroa kuntien välisen valtionosuuksien tasausjärjestelmän takia. Tasausvähennys lasketaan viiveellä, joten tässä vaiheessa on tiedossa, että Porvoon tasausvähennys vuonna 2020 tulee olemaan noin 9 miljoonaa euroa ja vuonna 2021 yli 13 miljoonaa euroa.

Koronakriisistä 15–20 miljoonaa euroa sopeuttamistarve

Koronavirusepidemia on heikentämässä Porvoon kaupungin taloutta noin 15–20 miljoonalla eurolla vuonna 2020 (ilman erikoissairaanhoidtoa). Summa vastaa noin kahden tuoveroprosentin tuottoa.

Keskeisimmät vaikutukset tulevat sitä kautta, että kaupungin verotulot heikkenevät, maksutulot vähenevät ja samanaikaisesti erityisesti sote-menot kasvavat. Jossain määrin syntyy myös säästöjä, kuten ateriapalveluissa ja koulukyydeissä, jotka osin vaikuttavan positiivisesti kaupungin talouteen.

Vaikutusten suuruuteen vaikuttaa täysin se, missä laajuudessa ja kuinka kauan poikkeusolot kestävät, ja miten yritys-toiminta sekä kuluttajien luottamus palautuva kriisistä. Myös kaupungit omat sopeutustoimet vaikuttavat lopputulokseen.

Tässä vaiheessa koronakriisin vaikutuksia on arvioitu Porvoon osalta parhaalla mahdollisella käytettävissä olevalla tiedolla. Arvioinnin oletuksena on, että kriisin paihien vaihe kestää noin 3 kuukautta.

Lisäksi kriisi tulee heikentämään myös kaupungin taloutta edelleen vuonna 2021.

Yhteisöveron tuotto on romahtamassa

Yhteisöveron tuotto tulee alenemaan selvästi. Monien alojen yritysten kysyntä on pysähtynyt kuin seinään, eikä menoja voida sopeuttaa vastaavasti. Vuosina 2008–2009 yhteisöveron tuotto lähes puolittui finanssikriisin takia. Kuntaliitto on arvioinut, että yhteisöveron tuotto alenee tänä vuonna noin 26 prosenttia.

Porvoon yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2020 kasvoi edellisvuodesta, joten tässä vaiheessa arvioidaan, että yhteisöveron tuotto alenee tänä vuonna noin 20 prosenttia Porvoon osalta ja heikentää Porvoon kaupungin taloutta noin 6–7 miljoonalla eurolla.

Kunnallisveron tuotto heikkenee

Kunnallisveron tuotto alenee koronakriisin johdosta, kun yritykset lomauttavat ja irtisanovat henkilöstöään, pienyritysten oma ansiotulokertymä heikkenee, eikä tulospalkkiota tai vastaavia makseta entiseen tapaan.

Kunnallisveron tuoton odotetaan alenevan vähintään noin 2–3 prosenttia verrattuna talousarvioon. Tämä heikentäisi kaupungin taloutta noin 4–6 miljoonaa euroa.

Asiakasmaksutuotot alenevat

Asiakasmaksutuotot tuleva vähentymään. Porvoon on jo alentanut varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja, jos lapsia pidetään kotona koronavirusepidemian aikana. Lisäksi uimahallit, tilavuokrat, liikuntatilat yms. aiheuttavat maksutuottojen menetyksiä. Porvoon osalta asiakasmaksujen odotetaan alenevan noin 1,5–2,0 miljoonaa euroa vuonna 2020.

Menot kasvavat

Sosiaali- ja terveystoimen menot tulevat kasvamaan huomattavasti, kun tarvitaan muun muassa lisää henkilökuntaa, sijaisjärjestelyjä ja hoitotarvikkeita. Kaupungin omien sote-menojen on alustavasti arvioitu kasvavan karkeasti noin 2–3 prosenttia koronaepidemian takia, mikä tarkoittaisi kaupungille noin 3–4 miljoonan euron lisämenoja.

Lisäksi erikoissairaanhoidon menot tulevat kasvamaan selvästi, mutta niiden kohdistumista eri vuosille on haasteellista arvioida. Tällä hetkellä näyttää siltä, että erikoissairaanhoidon menot tulevat ilman vahvoja sopeuttamistoimenpiteitä kasvamaan etenkin vuonna 2021. Kriisistä johtuen terveydenhuollon kiireettömien palveluiden kysyntää siirtynee syksyn ja vuodelle 2021.

Pelastuslaitos on arvioinut, että pahimpien skenaarioiden myötä ylityökustannukset kasvaisivat selvästi. Koronavirus vaikuttaa merkittävästi sivistystoimeen, kun koulujen ja päiväkotien toimintaa järjestellään uudelleen. Työttömyyden kasvaessa työllistämistoimien kustannukset kasvavat. Lisäksi yhteiskunnan eri toimijoilla on tuen tarvetta.

Samanaikaisesti kaupungin monet kehitysprojektit ja tapahtumat ovat jäissä, joista tulee myös välillisiä kustannuksia.

Valtion toimenpiteet

Maan hallitus on kevään kehysriihen yhteydessä esittänyt, että kuntatalouteen kohdistuisi tänä vuonna vähintään 1 miljardin euron tukipaketti. Valtion lisätalousarviossa 2.6.2020 päätettiin tukipaketin suuruudeksi 1,5 mrd. euroa.

Tarkkoja laskelmia tuen jakautumisesta kuntien kesken ei ole vielä tehty. Lisätalousarvion mukaan tuki kohdistuu mm. yhteisöveron, kunnallisveron ja asukasluvun mukaan. Lisäksi sairaanhoitopiireille kohdistuisi suoraan osa tuesta.

Riippuen jakoperusteista ja niiden painoarvioista, Porvoon osuus tuesta olisi arvioiden noin 14–16 miljoonaa euroa.

Valtio ei ole linjannut vuoden 2021 jälkeistä tukea kunnille, mutta on oletettavaa, että kunnilla on merkittävä talouden sopeuttamistarve koronan vuoksi myös tulevana vuosina.

Sopeuttamisvaihtoehdot

Kaupungin taloutta tulee sopeuttaa siten, että kaupungin talous säilyy kohtuullisessa tasapainossa myös koronaviruksen jälkeen. Tämä edellyttää merkittäviä sopeutustoimia ja useita sopeutuskeinoja.

Menoja tulee karsia monin tavoin. Erityisesti rakenteelliset säästötoimet voivat vähentää menoja ilman että kaupunkilaisten palvelut olennaisesti heikkenivät. Toimitiloja ja palveluverkkoa voidaan hyödyntää tehokkaammin, käyttötalouden hankintoja on mahdollista priorisoida ja siirtää tulevaisuuteen, sisäisiä prosesseja voidaan kehittää ja hyödyntää digitalisaatiota paremmin ja henkilöstöjärjestelyillä voidaan säästää henkilöstömenoissa.

Investointeja tulee priorisoida ja karsia mahdollisuuksien mukaan. Kaupunki on viime vuosina jo investoinut voimakkaasti ja lainakanta on kasvanut voimakkaasti. Jatkossakin tarvitaan kohdennettuja investointeja, mutta investointitaso tulee olla kestävällä pohjalla. Kestävä vuosittainen investointitaso on noin 25–30 miljoonaa euroa.

Tulopohjaa voidaan kasvattaa kunnallisveroprosenttia ja/tai kiinteistöveroprosenttia korottamalla sekä nostamalla asiakasmaksuja. Kunnallisveroprosentti on tällä hetkellä korkeampi kuin Uudenmaan kuntien keskiarvo (kaupunkistrategia mittari). Kiinteistövero kaupunkissa on nykyään kohtuullista. Lainsäädäntö puolestaan säätelee useiden asiakasmaksujen tasoja, mikä osaltaan rajoittaa kaupungin mahdollisuuksia nostaa asiakasmaksuja.

Jos kaupungin taloutta ei sopeuteta merkittävästi, tulee kaupungin talous painumaan alijäämäiseksi ja kaupunki velkaantuu entisestään. Kaupungin lainakanta oli viime vuoden lopussa noin 172 miljoonaa euroa, kun vielä vuonna 2015 lainakanta oli noin 115 miljoonaa euroa.

Muut haasteet edelleen olemassa

Koronakriisi ei ole poistanut kaupungin muita jo aiemmin tiedossa olleita haasteita ja toimintaympäristön muutoksia.

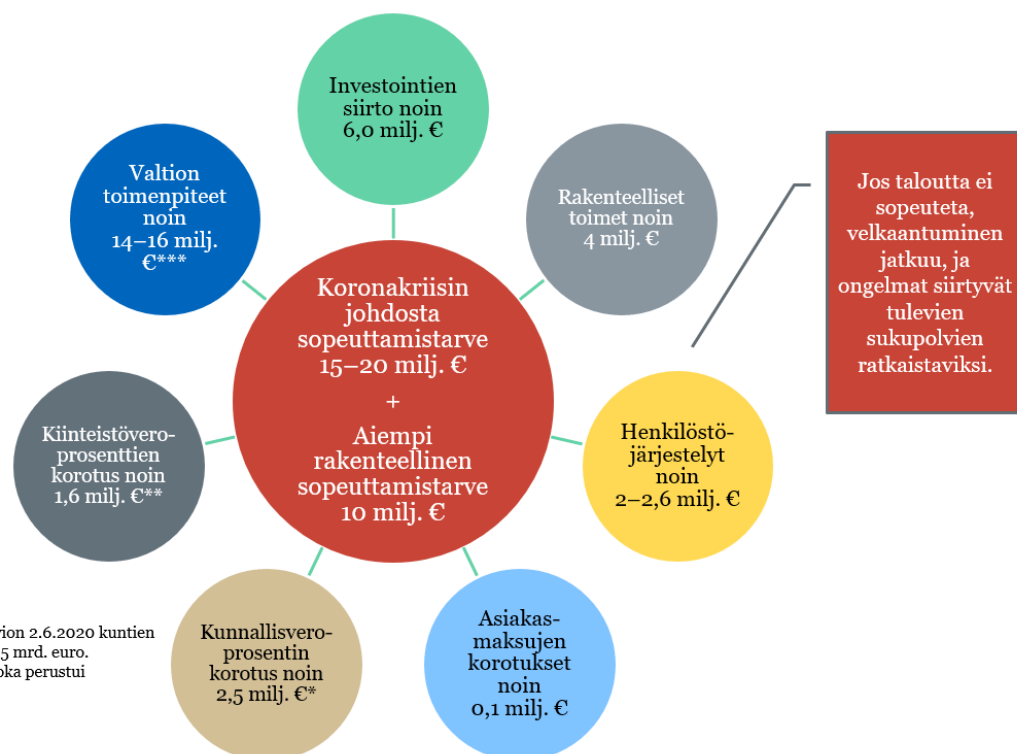
Toimintaympäristö voi muuttua nopeasti valtakunnallisten tai alueellisten hankkeiden toteutumisen myötä. Mahdollinen sote-uudistus tai Uudenmaan erillisratkaisu mullistaisivat kaupungin palvelutuotannon sekä rahoituksen.

Toteutuessaan uudistus vähentäisi kaupungin verorahoi-
tusta merkittävästi, ja tulevat investoinnit tulisi toteuttaa pienemmällä rahoituspohjalla. Samalla kaupungin talouden sopeutus-
paine siirtyisi vahvemmin sivistystoimen sekä kaupunkikehityksen palveluihin.

Maan hallitus on myös edelleen jatkamassa kuntien tehtävien lisäämistä, ja esimerkiksi oppivelvollisuuden pidentäminen ja uusi hoitajamitoitus ovat edelleen valmistelussa.

Samanaikaisesti kaupunki on edelleen kasvamassa, syntyvyys vähenemässä ja väestö ikääntymässä. Tämä edellyttää jatkossakin uudenlaisia palveluja, kehittämistoimenpiteitä ja digitalisaation hyödyntämistä, uudenlaista kaupunkiympäristöä sekä kohdennettuja investointeja.

Keskeisimmät talouden sopeuttamiskeinot

* 0,25 %-yksikön korotus

** tason korotus 10 prosentilla

*** arvio perustuu valtion lisätalousarvion 2.6.2020 kuntien tukipakettiin, jonka yhteissumma on 1,5 mrd. euro. Aikaisempi arvio oli 6–10 milj. euroa, joka perustui kehysriihen linjauksiin.

Talouden sopeuttamisen eri skenaariot

Eri sopeuttamistoimien vaikutusta kaupungin käyttötalouden kehitykseen voidaan hahmotella erilaisten skenaarioiden kautta.

Vaikutusten arvioimiseksi on laadittu neljä erilaista skenaariota, jotka edustavat pääosin vaihtoehtojen ääripäitä. Ensimmäisen skenaarion lähtökohtana on päivitetty kaupungin talouden arvio vuosille 2020 ja 2021, jossa minkäänlaisia sopeutustoimia ei ole huomioitu.

Toisen skenaarion lähtökohtana on Kestävän talouden ohjelmassa esitetyt sopeutustoimet kokonaisuudessaan. Kolmannessa skenaariossa on huomioitu ainoastaan verotuksen ja investointien kautta tehtävä sopeutus. Neljännessä skenaariossa puolestaan on huomioitu sopeutus ainoastaan menojen karsimalla ja investointeja siirtämällä.

Skenaariolaskennassa on käytetty lähtökohtana Porvoon kaupungin alustavaa talousarviokehystä, joka laadittiin helmikuussa 2020 – ennen koronavirusta. Tästä lähtökohdasta on päivitetty arvioita siten, että niissä on huomioitu kevään 2020 kuntatalousohjelman ennusteet sekä Kuntaliiton, Verohallinnon sekä valtiovarainministeriön uusimmat arviot. Lisäksi laskennassa on huomioitu kaupungin jo toteutuneita tietoja alkuvuodesta 2020 sekä vuoden ensimmäisen osavuosiraportin arviot.

Laskentaan ei ole sisällytetty kaupungin liikelaitoksia, eikä konserniyhtiöitä. Jotta toimialakohtaiset tiedot olisivat vertailukelpoisia, vuoden 2020 talousarvioon sisältyvä 2 milj. euron raidevaraus on poistettu luvuista, ja talousarvioon sisältyvä 1,5 milj. euron keskitetty palkkavarauksen on jaettu toimialoilla.

Laskelmiin ja ennusteisiin kohdistuu aina epävarmuutta, ja koronaviruksen jälkeisessä tilanteessa epävarmuutta on poikkeuksellisen paljon. Laskelmat on kuitenkin tehty parhaalla käytettävissä olevilla tiedoilla ja mahdollisimman realistisilla arvioilla.

Skenaario 1: ei sopeutusta

Ensimmäisessä skenaariossa on päivitetty kaupungille talousarvioennuste 2020 ja laadittu ennuste vuodelle 2021, mutta mitään sopeutustoimia ei ole laskettu mukaan. Ei myöskään valtion mahdollista tukea.

Käyttötalouden menojen ja vuodelle 2020 osalta päivitetty kaupungin osavuosiraportin ja muiden arvioiden mukaan. Voimassa olevaan talousarvioon verrattuna erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menoihin on lisätty osavuosiraportin mukaisesti 5,7 miljoonan euron ennakoitu talousarvioliikitys.

Vuoden 2021 toimitakatteen muutokseksi on arvioitu 2,7 prosenttia, mikä vastaa kevään 2020 kuntatalousohjelman mukaista menokehitystä.

Toimialakohtaisesti menojen jakautuminen on arvioitu alustavan talousarviokorjauksen mukaisesti siten, että sosiaali- ja terveystoimen toimintakate kasvaa 3,14 %, sivistystoimen 2,35 % ja konsernihallinnon 1,62 %.

Verotulojen kehitys on vuoden 2020 osalta arvioitu kaupungin oman arvion mukaisesti, jossa on huomioitu erityisesti Kuntaliiton ja kuntatalousohjelman mukaiset ennusteet sekä C24 -kaupunkien arviot. Vuoden 2021 osalta arvioissa on

käytetty erityisesti Kuntaliiton veroennustekehikkoa, jonka avulla verotuloja voi hahmotella myös pidemmälle tulevien vuosien osalta.

Perusskenaarion mukaan kunnallisveron tuotto heikkenee vuonna 2020 verrattuna voimassa olevaan talousarvioon, jolloin veron tuotto käytännössä jää suunnilleen edellisvuoden tasolla. Vuodelle 2021 kunnallisverotulon arvioidaan kasvavan 3,4 prosenttia.

Yhteisöveron ennakoidaan alenevan voimakkaasti tänä vuonna, noin 20 prosenttia. Vuodesta 2021 yhteisöverotulon ennakoidaan asteittain palautuvan korkealle tasolle. Yhteisöveronkehitys on erittäin suhdanneherkkää, ja erityisesti Porvoon osalta. Tämä vuoksi on mahdollista, että veron tuotto on tulevina vuosina myös selvästi heikompi. 2010 - luvun alkuvuosina veron tuotto on tyypillisesti ollut noin 15 miljoonaa euroa vuodessa.

Porvoon kaupungin verotuloennuste, toukokuu 2020

TILIVUOSI	2018	2019	2020**	2021**	2022**	2023**
Verolaji						
Kunnallisvero	192 402	193 588	194 304	201 000	205 783	212 317
Muutos %	0,9	0,6	0,4	3,4	2,4	3,2
Yhteisövero	20 364	32 382	25 700	27 000	30 000	30 000
Muutos %	46,2	59,0	-20,6	5,1	11,1	0,0
Kiinteistövero	16 386	16 983	16 513	17 397	16 882	16 882
Muutos %	-1,6	3,6	-4,5	7,3	-3,0	0,0
VEROTULOT	229 152	242 953	236 517	245 397	252 665	259 199
Muutos %	3,6	6,0	-2,6	3,8	3,0	2,6

Ensimmäisen skenaarion mukaan kaupungin tilikauden tulos vuonna 2020 painuu noin 13 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, kun voimassa olevan talousarvion mukaan tulos olisi noin 3 miljoonaa euroa ylijäämäinen (ilman raidevarauksia).

Vuonna 2021 kaupungin tulos painuisi noin 23 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, mikä vastaa lähes 2,5 kunnallisveroprosentin tuottoa.

Skenaario 2: Kestävän talouden ohjelman mukainen sopeutus

Toiseen skenaarioon on sisällytetty käytännössä kaikki Kestävän talouden ohjelman 2020-2026 mukaiset esitykset.

Asiakasmaksutuottoja on korotettu yhteensä 100 000 eurolla.

Toimialakohtaiset rakenteelliset sopeutustoimet on huomioitu täysimääräisesti, jolloin niiden kokonaistaso on noin 4-5 miljoonaa euroa vuosina 2020 ja 2021.

Verotuloihin on laskettu mukaan kiinteistöveron tason korottaminen 10 prosenttiyksiköllä sekä 0,25 -prosenttiyksikön korotus kunnallisveroon.

Henkilöstöjärjestelyillä on arvioitu saavutettavan noin 2 miljoonan euron säästöt vuonna 2021.

Valtion lisätalousarviossa esittelemästä tukipaketista on arvioitu Porvoon saavan noin 15 miljoonaa euroa.

Investointien siirrot on huomioitu siten, että poistoihin on lisätty 4 prosentin poisto siirtyvien investointien osalta. Tämä vastaa karkeasti ottaen investoinnin siirroista tulevaa säästöä yhden vuoden osalta.

Tämän skenaarion mukaisesti kaupungin talous säilyisi tänä vuonna ylijäämäisenä, ja tilikauden tulos olisi noin 5,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2021 tulos olisi noin 12,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Luvut eivät sisällä erikoissairaanhoidon kustannuksia, jotka tulevat merkittävästi kasvamaan 2020-2021.

Jos kunnallisveroprosenttia korotettaisiin 0,25 -prosenttiyksikön sijaan yhdellä prosenttiyksiköllä vuodelle 2021, olisi kaupungin talous suunnilleen tasapainossa vuosina 2020 ja 2021.

Skenario 3: sopeutus veroja korottamalla ja investointeja siirtämällä

Kolmannen skenaarion tarkoituksena on hahmottaa kuinka paljon veroja pitää korottaa, jos sopeutus hoidetaan lähinnä veroja korottamalla. Tässä skenaariossa on huomioitu valtion noin 15 miljoonan euron tuki vuonna 2020 sekä investointien siirrot. Menosopeutusta ei ole huomioitu lainkaan.

Jotta kaupungin talous olisi tasapainossa vuonna 2021, tulisi kunnallisveroprosenttiyksikköä korottaa 2,0 prosenttiyksiköllä. Tämän lisäksi laskelmaan sisältyy kiinteistöveron 10 prosentin tasokorotus. Vuoden 2020 tulos olisi tässä skenaariossa noin 2,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Käytännössä näin suuri kunnallisveroprosentin korottaminen ei ole mielekäästä. Porvoon strategiamittareiden mukaan kunnallisveroprosentti on jo nykyään korkeampi kuin tavoitteena oleva Uudenmaan kuntien kunnallisveroa vastaavilla verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti.

Skenario 4: sopeutus menoja karsimalla ja investointeja siirtämällä

Neljännän skenaarion tarkoituksena on arvioida kuinka paljon menoja pitää sopeuttaa, jos veroprosentteja ja asiakasmaksuja ei koroteta lainkaan. Skenaariossa on huomioitu lähtökohtaisesti kaikki muut Kestävän talouden ohjelman toimet, eli investointien siirrot, henkilöstöjärjestelyt sekä arvio valtio tuesta vuodelle 2020.

Jotta kaupungin talous olisi tasapainossa vuonna 2021, tulisi menoja sopeuttaa vielä noin 15 miljoonalla eurolla (ohjelman

esitysten lisäksi). Tämä tarkoittaisi esimerkiksi menojen suhteen kaavamaisesti jaettuna, että sosiaali- ja terveystoimen menoja pitäisi sopeuttaa vielä noin 6,9 miljoonalla eurolla, sivistystoimen menoja noin 4,8 miljoonalla eurolla, konsernihallinnon menoja noin 2,7 miljoonalla eurolla ja pelastustoimen menoja noin 0,6 miljoonalla eurolla.

Käytännössä näin mittava menojen sopeuttaminen ei ole mahdollista, ainakaan yksinomaan rakenteellisin toimenpitein. Kestävän talouden ohjelmassa on jo varsin kattavasti käyty läpi menosopeutuksia, ja tämän työn tuloksena on esitetty noin 4-5 miljoonan euron menosopeutuksia.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Kaupungin talouden sopeuttamisvaihtojen eri skenaariot on hahmoteltu päätöksenteon tueksi, kun arvioidaan eri toimien vaikutusta kaupungin käyttötalouteen vuosina 2021 ja 2022.

Merkittävä sopeutustarve on ilmeinen, ja sopeuttamiseksi tarvitaan laaja-alaisesti eri keinoja sekä tulo- että menopuolelta. Ensimmäisessä skenaariossa esitetty hahmotelma näyttää, että kaupungin tulos on painumassa voimakkaasti alijäämäiseksi vuosina 2021 ja 2022.

Toinen skenario kuvastaa Kestävän talouden ohjelman toimenpiteiden kokonaisvaikutusta kaupungin talouteen. Tässä skenaariossa vuonna 2020 päästään tasapainoiseen tulokseen, mutta vuodelle 2021 jää edelleen lisäsopeutustarvetta.

Kolmas ja neljäs skenario hahmottelevat meno- ja tulosopeutukset eri ääripäitä. Käytännössä kumpikaan vaihtoehto ei sellaisenaan ole toteutuskelpoinen, vaan sopeutus-toimia tarvitaan sekä meno- että tulopuolelta.

Monet ennusteet ja yksityiskohdat erityisesti vuoden 2021 osalta ovat epävarmoja. Skenaariot on kuitenkin pyritty tekemään mahdollisimman realistisin oletuksin ja kaikki merkittävimmät tekijät huomioiden. Toteutuva kehitys voi olla myönteisempi tai heikompi, mutta päätöksentekoon kuulu aina epävarmuus tulevasta kehityksestä.

Erityisesti yhteisöveron tuoton ennustaminen on näissä olosuhteissa vaikeaa. Skenaarioissa on käytetty suhteellisen positiivista ennustetta, jossa yhteisövero kääntyisi kasvuun jo vuonna 2021 ja tuottaisi kaupungille 27 miljoonaa euroa. Ennusteen taso pohjautuu Kuntaliiton ja kuntatalousohjelman avioihin. Toteutuva kehitys voi olla huomattavasti heikompi, varsinkin jos talous ei ala nopeasti elpymään koronakriisin aiheuttamasta äkkipysähdyksestä.

Skenaario 1: ei sopeutusta

KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 + m	Talousarvioennuste 2020	Ennuste 2021	Muutos vrt. TA2020, %
TOIMINTATUOTOT					
KONSERNIHALLINTO	59 914 214	58 776 000	58 776 000	60 078 442	2,22 %
Konsernijohto ym./ Kj	45 582 233	44 667 600	44 667 600	45 828 958	2,60 %
<i>josta: Sisäiset</i>	37 323 308	39 857 600	39 857 600	40 949 698	2,74 %
Kaupunkikehitys/ Akj	14 331 981	14 108 400	14 108 400	14 249 484	1,00 %
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	16 955 904	17 997 502	17 997 502	18 177 477	1,00 %
SIVISTYSTOIMI	10 385 931	9 663 536	9 663 536	9 760 171	1,00 %
PELASTUSLAITOS	15 244 551	15 571 256	15 571 256	15 726 969	1,00 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	102 500 600	102 008 294	102 008 294	103 743 059	1,70 %
TOIMINTAKULUT					
KONSERNIHALLINTO	-73 146 841	-71 785 687	-72 285 687	- 73 457 127	1,62 %
Konsernijohto ym./ Kj	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %
- Henkilöstömenot	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %
Kaupunkikehitys/ Akj	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %
- Henkilöstömenot	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %
SOPEUTUS (NETTO)					
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	-172 942 097	-175 193 826	-180 893 826	- 186 568 745	3,14 %
- Henkilöstömenot	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %
SOPEUTUS (NETTO)					
SIVISTYSTOIMI	-122 874 795	-126 537 864	-126 537 864	- 129 512 605	2,35 %
- Henkilöstömenot	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %
SOPEUTUS (NETTO)					
PELASTUSLAITOS	-14 406 930	-15 066 255	-15 566 255	- 15 345 723	-1,42 %
- Henkilöstömenot	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %
SOPEUTUS (NETTO)					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-383 370 664	-388 583 632	-395 283 632	-404 884 200	2,43 %
TOIMINTAKATE	-280 870 064	-286 575 338	-293 275 338	-301 141 141	2,68 %
VEROTULOT	242 952 920	252 000 000	236 500 000	245 000 000	3,59 %
SOPEUTUS					
VALTIONOSUUDET	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %
RAHOITUSTUOTOT	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %
RAHOITUSKULUT	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %
VUOSIKATE	19 447 701	26 024 662	9 724 662	958 859	
POISTOT	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000	
SOPEUTUS (NETTO)					
TULOS	-98 433	3 024 662	-13 275 338	-23 041 141	

*) TA2020 käyttösuunnitelmien jälkeen. Palkkavarauks 1,5 milj. e jaettu toimialoille. Itärata-selvitys/varaus 2 milj.e vähennetty.

Skenaario 2: sopeutus Kestävän talouden ohjelman mukaan

KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 + m	Talousarvioennuste 2020	Ennuste 2021	Muutos vrt. TA2020, %
TOIMINTATUOTOT					
KONSERNIHALLINTO	59 914 214	58 776 000	58 776 000	60 078 442	2,22 %
Konsernijohto ym./ Kj	45 582 233	44 667 600	44 667 600	45 828 958	2,60 %
josta: Sisäiset	37 323 308	39 857 600	39 857 600	40 949 698	2,74 %
Kaupunkikehitys/ Akj	14 331 981	14 108 400	14 108 400	14 249 484	1,00 %
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	16 955 904	17 997 502	17 997 502	18 177 477	1,00 %
SIVISTYSTOIMI	10 385 931	9 663 536	9 663 536	9 760 171	1,00 %
PELASTUSLAITOS	15 244 551	15 571 256	15 571 256	15 726 969	1,00 %
SOPEUTUS (NETTO)			100 000	100 000	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	102 500 600	102 008 294	102 108 294	103 843 059	1,70 %
TOIMINTAKULUT					
KONSERNIHALLINTO	-73 146 841	-71 785 687	-71 155 629	- 71 661 559	0,71 %
Konsernijohto ym./ Kj	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %
- Henkilöstömenot	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %
Kaupunkikehitys/ Akj	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %
- Henkilöstömenot	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %
SOPEUTUS (NETTO)			1 130 058	1 795 568	
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	-172 942 097	-175 193 826	-179 966 126	- 185 340 745	2,99 %
- Henkilöstömenot	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %
SOPEUTUS (NETTO)			927 700	1 228 000	
SIVISTYSTOIMI	-122 874 795	-126 537 864	-125 038 152	- 128 873 905	3,07 %
- Henkilöstömenot	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %
SOPEUTUS (NETTO)			1 499 712	638 700	
PELASTUSLAITOS	-14 406 930	-15 066 255	-15 316 255	- 15 203 723	-0,73 %
- Henkilöstömenot	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %
SOPEUTUS (NETTO)			250 000	142 000	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-383 370 664	-388 583 632	-391 476 162	-401 079 932	2,45 %
TOIMINTAKATE	-280 870 064	-286 575 338	-289 367 868	-297 236 873	2,72 %
VEROTULOT	242 952 920	252 000 000	236 500 000	249 100 000	5,33 %
SOPEUTUS				4 100 000	
VALTIONOSUUDET	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %
RAHOITUSTUOTOT	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %
RAHOITUSKULUT	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %
SOPEUTUS (valtion tuki)			15 000 000		
SOPEUTUS (henkilöstöjärjestelyt)				2 000 000	
VUOSIKATE	19 447 701	26 024 662	28 632 132	10 963 127	
POISTOT	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000	
SOPEUTUS (investointien siirron poiston osuus)			259 400	523 000	
TULOS	-98 433	3 024 662	5 891 532	-12 513 873	

*) TA2020 käyttösuunnitelmien jälkeen. Palkkavarauks 1,5 milj. e jaettu toimialoille. Itärata-selvitys/varaus 2 milj.e vähennetty.

Skenaario 3: sopeutus ainoastaan verotusta korottamalla ja investointeja siirtämällä
Kunnallisvero + 2,0 prosenttiyksikköä, kiinteistöveroon 10 %:n tasokorotus

KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 + m	Talousarvioennuste 2020	Ennuste 2021	Muutos vrt. TA2020, %
TOIMINTATUOTOT					
KONSERNIHALLINTO	59 914 214	58 776 000	58 776 000	60 078 442	2,22 %
Konsernijohto ym./ Kj	45 582 233	44 667 600	44 667 600	45 828 958	2,60 %
josta: Sisäiset	37 323 308	39 857 600	39 857 600	40 949 698	2,74 %
Kaupunkikehitys/ Akj	14 331 981	14 108 400	14 108 400	14 249 484	1,00 %
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	16 955 904	17 997 502	17 997 502	18 177 477	1,00 %
SIVISTYSTOIMI	10 385 931	9 663 536	9 663 536	9 760 171	1,00 %
PELASTUSLAITOS	15 244 551	15 571 256	15 571 256	15 726 969	1,00 %
SOPEUTUS (NETTO)					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	102 500 600	102 008 294	102 008 294	103 743 059	1,70 %
TOIMINTAKULUT					
KONSERNIHALLINTO	-73 146 841	-71 785 687	-72 285 687	- 73 457 127	1,62 %
Konsernijohto ym./ Kj	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %
- Henkilöstömenot	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %
Kaupunkikehitys/ Akj	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %
- Henkilöstömenot	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %
SOPEUTUS (NETTO)					
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	-172 942 097	-175 193 826	-180 893 826	- 186 568 745	3,14 %
- Henkilöstömenot	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %
SOPEUTUS (NETTO)					
SIVISTYSTOIMI	-122 874 795	-126 537 864	-126 537 864	- 129 512 605	2,35 %
- Henkilöstömenot	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %
SOPEUTUS (NETTO)					
PELASTUSLAITOS	-14 406 930	-15 066 255	-15 566 255	- 15 345 723	-1,42 %
- Henkilöstömenot	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %
SOPEUTUS (NETTO)					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-383 370 664	-388 583 632	-395 283 632	-404 884 200	2,43 %
TOIMINTAKATE	-280 870 064	-286 575 338	-293 275 338	-301 141 141	2,68 %
VEROTULOT	242 952 920	252 000 000	236 500 000	266 600 000	12,73 %
SOPEUTUS				21 600 000	
VALTIONOSUUDET	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %
RAHOITUSTUOTOT	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %
RAHOITUSKULUT	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %
SOPEUTUS (valtion tuki)			15 000 000		
SOPEUTUS (henkilöstöjärjestelyt)					
VUOSIKATE	19 447 701	26 024 662	24 724 662	22 558 859	
POISTOT	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000	
SOPEUTUS (investointien siirron poiston osuus)			259 400	523 000	
TULOS	-98 433	3 024 662	1 984 062	-918 141	

*) TA2020 käyttösuunnitelmien jälkeen. Palkkavaraukset 1,5 milj. e jaettu toimialoille. Itärata-selvitys/varaus 2 milj.e vähennetty.

Skenaario 4: sopeutus ainoastaan menosopeutuksella ja investointeja siirtämällä
Lisäsopeutustarve: sote 6,9 milj. €, sivistys 4,8 milj. €, konsernh. 2,7 milj. €, pela 0,6 milj. €

KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 + m	Talousarvioennuste 2020	Ennuste 2021	Muutos vrt. TA2020, %
TOIMINTATUOTOT					
KONSERNIHALLINTO	59 914 214	58 776 000	58 776 000	60 078 442	2,22 %
Konsernijohto ym./ Kj	45 582 233	44 667 600	44 667 600	45 828 958	2,60 %
josta: Sisäiset	37 323 308	39 857 600	39 857 600	40 949 698	2,74 %
Kaupunkikehitys/ Akj	14 331 981	14 108 400	14 108 400	14 249 484	1,00 %
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	16 955 904	17 997 502	17 997 502	18 177 477	1,00 %
SIVISTYSTOIMI	10 385 931	9 663 536	9 663 536	9 760 171	1,00 %
PELASTUSLAITOS	15 244 551	15 571 256	15 571 256	15 726 969	1,00 %
SOPEUTUS (NETTO)					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	102 500 600	102 008 294	102 008 294	103 743 059	1,70 %
TOIMINTAKULUT					
KONSERNIHALLINTO	-73 146 841	-71 785 687	-71 135 629	- 68 906 045	-3,13 %
Konsernijohto ym./ Kj	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %
- Henkilöstömenot	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %
Kaupunkikehitys/ Akj	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %
- Henkilöstömenot	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %
SOPEUTUS (NETTO)			1 150 058	4 551 082	
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	-172 942 097	-175 193 826	-179 966 126	- 178 404 460	-0,87 %
- Henkilöstömenot	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %
SOPEUTUS (NETTO)			927 700	8 164 285	
SIVISTYSTOIMI	-122 874 795	-126 537 864	-125 038 152	- 123 836 056	-0,96 %
- Henkilöstömenot	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %
SOPEUTUS (NETTO)			1 499 712	5 676 550	
PELASTUSLAITOS	-14 406 930	-15 066 255	-15 316 255	- 14 634 372	-4,45 %
- Henkilöstömenot	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %
- Sisäiset ja liikelaitospalvelut	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %
- Muuhun toimintaan käytettävissä	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %
SOPEUTUS (NETTO)			250 000	711 351	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-383 370 664	-388 583 632	-391 456 162	-385 780 932	-1,45 %
TOIMINTAKATE	-280 870 064	-286 575 338	-289 447 868	-282 037 873	-2,56 %
VEROTULOT	242 952 920	252 000 000	236 500 000	245 000 000	3,59 %
SOPEUTUS					
VALTIONOSUUDET	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %
RAHOITUSTUOTOT	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %
RAHOITUSKULUT	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %
SOPEUTUS (valtion tuki)			15 000 000		
SOPEUTUS (henkilöstöjärjestelyt)				2 000 000	
VUOSIKATE	19 447 701	26 024 662	28 552 132	22 062 127	
POISTOT	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000	
SOPEUTUS (investointien siirron poiston osuus)			259 400	523 000	
TULOS	-98 433	3 024 662	5 811 532	-1 414 873	

*) TA2020 käyttösuunnitelmien jälkeen. Palkkavarauks 1,5 milj. e jaettu toimialoille. Itärata-selvitys/varaus 2 milj.e vähennetty.

Kaupungin verorahoitus

Kaupungin taloutta voidaan sopeuttaa korottamalla kunnallisveroprosenttia tai kiinteistöveroprosentteja. Kunnallisveroprosentin korotus kuitenkin heikentää kaupunkilaisten ostovoimaa ja kaupungin vetovoimaa muihin Uudenmaan kuntiin verrattuna.

Kiinteistöveron korotus puolestaan nostaa asumisen kustannuksia ja muussa käytössä olevien kiinteistöjen kustannuksia.

Kunnallisvero

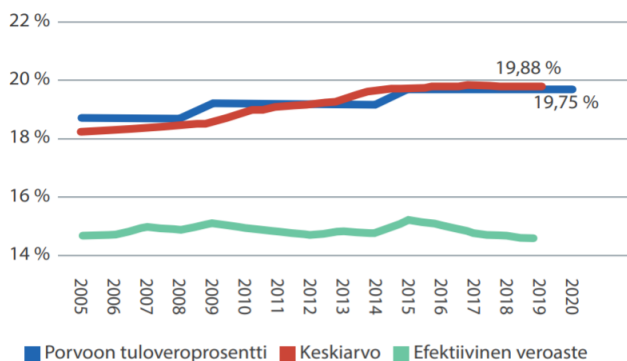
Kunnallisveron tuotto on kaupungin merkittävin tulonlähde, jonka tuotto on noin 194 miljoonaa euroa, ja muodostaa noin 52 prosenttia kaupungin kokonaistuloista.

Kunnallisveron tuotto määräytyy luonnollisen henkilön ja kuolinpesän ansiotulon perusteella. Erilaisten vähennysten vuoksi kunnan tuloveroprosentti (nimellinen veroaste) on korkeampi kuin efektiivinen veroaste eli todellisuudessa maksettujen verojen osuus veronalaisesta tulosta.

Porvoossa efektiivinen veroaste on noin 14,5 prosenttia, kun nimellinen tuloveroprosentti on 19,75 %. Tuloveroprosentin ja efektiivisen veroasteen välinen ero on siten noin 5 prosenttiyksikköä.

Porvoon kaupungin kunnallisveroprosentti on ollut 19,75 vuodesta 2015 alkaen.

Kunnallisveroprosentin kehitys

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 on 19,97 prosenttia ja Uudellamaalla kunnallisveroa vastaavilla verotuloilla painotettu keskiarvo on reilun prosenttiyksikön pienempi eli 18,66 prosenttia.

Porvoon kaupunkistrategiassa on tavoitteena, että tuloveroprosentti on alle Uudenmaan kuntien keskiarvon. Tämä ei toteudu nykyisellä tuloveroprosentin tasolla. Toisaalta viime vuosina moni Uudenmaan kunta on joutunut korottamaan tuloveroprosenttiaan, kun Porvoon on säilyttänyt tason ennallaan.

Uudenmaan kuntien vertailussa Porvoon tuloveroprosentti sijoittuu kuntien keskivaiheille. Pääkaupunkiseudulla tuloveroprosentit ovat selkeästi alhaisempia, kun taas monessa pienemmässä kunnassa veroprosentti on yli 21.

Uusimaa	18,66	C21 -kaupungit	2020
Kauniainen	17,00	Espoo	18,00
Espoo	18,00	Helsinki	18,00
Helsinki	18,00	Vantaa	19,00
Vantaa	19,00	Turku	19,50
Kerava	19,25	Porvoo	19,75
Sipoo	19,25	Jyväskylä	20,00
Tuusula	19,50	Oulu	20,00
Nurmijärvi	19,75	Tampere	20,25
Hyvinkää	19,75	Pori	20,25
Järvenpää	19,75	Joensuu	20,50
Kirkkonummi	19,75	Kuopio	20,75
Porvoo	19,75	Lahti	20,75
Loviisa	20,25	Salo	20,75
Lohja	20,50	Vaasa	21,00
Mäntsälä	20,50	Hämeenlinna	21,00
Pornainen	20,50	Lappeenranta	21,00
Vihti	20,50	Seinäjoki	21,00
Inkoo	20,75	Kouvola	21,25
Karkkila	20,75	Rovaniemi	21,50
Lapinjärvi	21,00	Kotka	21,50
Askola	21,50	Mikkeli	22,00
Myrskylä	21,50		
Pukkila	21,50		
Siuntio	21,50		
Hanko	21,75		
Raasepori	22,00		

Taulukko 1: Punaisella taustalla Uudenmaan kuntien tuloveroprosentit 2020, sinisellä taustalla C21-kaupunkien tuloveroprosentit 2020

Vertailussa suuriin C21-kaupunkeihin Porvoo sijoittuu tuloveroprosentilla mitattuna vertailun kärkipäähän. Pääkaupunkiseudun kuntien lisäksi ainoastaan Turussa on Porvoota alhaisempi veroprosentti.

Viime vuosina myös moni suurempi kaupunki on joutunut korottamaan tuloveroprosenttiaan, ja tänä vuonna 16 kaupungilla C21-vertailujoukosta tuloveroprosentti on 20,00 tai korkeampi.

On todennäköistä, että myös tänä vuonna moni kaupunki joutuu edelleen pohtimaan tuloveroprosentin korottamista osana ensi vuoden talousarviota.

Kunnallisveroprosentin korottaminen esimerkiksi 0,25 prosenttiyksiköllä lisää kaupungin tuloja noin 2,5 miljoonalla eurolla vuodessa. Tuloveroprosentin korotus heikentää kaupunkilaisten ansiotuloista käteen jäävän tulon määrää.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on vuosittain maksettava, kiinteistön omistamiseen perustuva vero. Kiinteistövero koskee kaikkia kiinteistöjä lukuun ottamatta metsiä, maatalousmaita ja eräitä yleisiä alueita. Vero on kaupunginvaltuuston vahvistamien prosenttien mukainen määrä kiinteistön verotusarvosta

Kiinteistöveroprosenteille on kiinteistöverolaissa säädetty ylä- ja alarajat. Kunnat voivat valita veroprosentit lain määrittämän vaihteluvälin rajoissa.

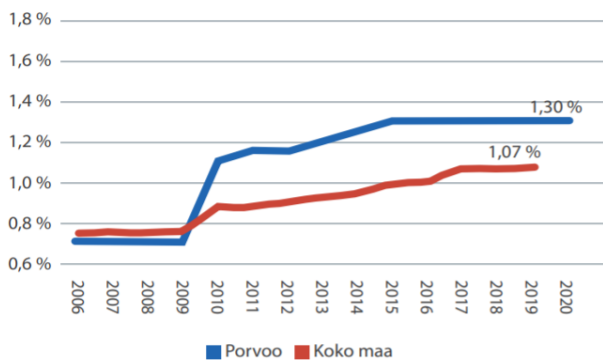
Yleinen kiinteistövero peritään asuin- ja liiketonteista sekä liikerakennuksista. Asuinrakennusten kiinteistövero peritään asuinkäytössä olevista rakennuksista. Vapaa-ajan asunnoille on erillinen kiinteistövero.

Yleinen kiinteistöveroprosentti ja vapaa-ajan rakennuksen kiinteistöveroprosentti on 0,93–2,00 prosenttia.

Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on 0,41–1,00 prosenttia. Muun kuin asuinrakennuksen eli pääasiassa vapaa-ajan rakennuksen kiinteistövero voi olla enintään yhden prosenttiyksikön korkeampi kuin vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti.

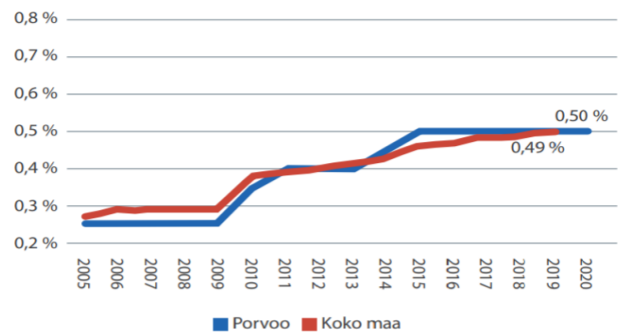
Kaupungin nykyiset kiinteistöveroprosentit ovat vaihteluvälin keskitason alapuolella: yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,3 %, vakituisten asuinrakennuksen 0,50 % ja vapaa-ajan asuntojen 1,3 %.

Yleinen kiinteistövero, veroprosentit

Kiinteistövero tuottaa kaupungille noin 17 miljoonaa euroa vuodessa. Verotuotosta noin 13 miljoonaa euroa muodostuu

Vakituinen asuinrakennus, kiinteistöveroprosentit

asumisen kiinteistöveroista ja loppuosa pääosin yhteisöjen maksamista kiinteistöveroista. Porvoossa maksetaan vakituista ja vapaa-ajan asumisesta siten keskimäärin 260 euroa asukasta kohden vuodessa kiinteistöveroa.

Taloustieteen näkökulmasta kiinteistövero on kunnallisveroa parempi kuntapalveluiden rahoitusmuoto, koska kiinteistövero ei kohdistu työn tekoon. Kiinteistöveron muihin hyviin puoliin kuulu se, että tuotto on vakaa ja ennustettava, se on kohtuullisen oikeudenmukainen ja hallinnollisesti selkeä veromuoto.

Kiinteistöveroprosenttien tason korottaminen esimerkiksi 10 prosentilla puolestaan lisäisi kaupungin tuloja noin 1,6 miljoonalla eurolla vuosittain.

Asiakasmaksut

Kaupungin talouden tasapainottamiseksi on arvioitu kaupungin eri asiakasmaksuja ja niissä olevaa liikkumavaraa. Käytännössä kaupungin mahdollisuudet korottaa asiakasmaksuja ovat pienet, ja niistä saatava tuotto yhteensä on sopeuttamistarpeeseen nähden pieni.

Yhteensä kaupungin asiakasmaksutuloja olisi mahdollista lisätä joillakin kymmenillä tuhansilla euroilla, mahdollisesti noin 100 000 euroa, jos kaikki korotusmahdollisuudet käydään tarkasti läpi.

Kaupungin asiakasmaksut ovat keskenään erilaisia ja useimpien maksujen tasoa on säädelty lainsäädännössä. Yleensä lainsäädännön mukainen korkein taso on rajoitettu melko alhaiseksi, ja usein kunnilla maksutasot ovatkin lainsäädännön mahdollistamalla yltäosalla.

Keskimäärin asiakasmaksut kattavat vain pienen osan palvelun tuotantokustannuksista, esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimen toimialalla tai lasten päivähoidossa asiakasmaksut kattavat yleensä korkeintaan noin 10 prosenttia tuotantokustannuksista.

Lähtökohtaisesti asiakasmaksuja tulee korottaa niiltä osin, kun korotusmahdollisuuksia on arvioitu olevan.

Kaupunkikehitys

Kaupunkisuunnittelussa poikkeuslupien osalta voidaan ajatella taksan korotusta 150 eurolla/lupa. Lupapisteiden käyttöönoton jälkeen asiakas säästää kulut lainhuudatustodistuksesta, rekisterikartasta, rekisteriotteesta ja kaavaotteista. Lisäksi tulisi ottaa käyttöön maksu, jos asiakas vetää pois jo valmistellun lupahakemuksen, maksun suuruus voisi olla 300 euroa. Korotusten jälkeen maksutulojen kasvu voisi olla arviolta 12 000 euroa vuodessa.

Tuntiveloitustaksat vuodelta 2010 tulisi myös korottaa, pitäisi olla selkeät taksat yksityisten detaljikaavojen laatimisesta. Rantakaavojen ja kantatilaselvitysten laatiminen tulisi myös sisällyttää tähän. Periaatekysymyksenä nousee silloin esille pitääkö taksat muistuttaa yksityisten arkkitehtitoimistojen maksuja vai kunnallisia maksuja. Vaikutukset maksutuloihin on vaikea arvioida, mutta todennäköisesti ne olisivat pienet.

Kuntatekniikka voi nostaa osaa taksoista, mutta tulojen lisääntymistä on vaikea ennustaa. Todennäköisesti myös monet kuntatekniikan tuloja lisäävät maksutuotot tulevat vähenemään yleisen toiminnan vähenemisen kautta.

Maapolitikan yksikkö korotti taksojaan 1.1.2020, eli uusi korotus ei ole nyt tarkoituksenmukainen.

Rakennusvalvonnan toimintatuottoja voidaan kasvattaa taksaa nostamalla. Taksojen muutos tulee voimaan aikaisintaan koskemaan rakennuslupia syyskuusta eteenpäin. 50 euron korotus rakennuslupan perusmaksussa lisäisi tuloja vuonna 2020 (syys-joulukuu) noin 4 950 euroa ja vuonna 2021 tuloja saataisiin 20 200 euroa, olettaen että lupatapahutuksia on yhtä paljon kuin vuonna 2019. Myös rakennettavaan kokonaisalaan perustuvaa maksua voidaan korottaa, mutta tuottovaikutusta on vaikea arvioida koska tilastointia rakennetuista kokonaisneliömetreistä ei ole.

Ympäristönsuojelun toimintatuottoja voidaan kasvattaa taksaa nostamalla. 10 prosentin nosto lisäisi tuloja vuonna kaudella 2020 (heinä-joulukuu) noin 2 500 euroa ja vuodesta 2021 noin 5 000 euroa, olettaen, että taksoitettu toiminta pysyy 2019 tasolla.

Sosiaali- ja terveystoimi

Lapsi- ja perhepalveluiden asiakasmaksut ovat pääosin lakisääteisiä, ja ne ovat Porvoossa jo lain ja asetuksen määrittämässä maksimisummissa. Lastensuojelun asiakasmaksuja kerätään kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten vanhemmilta, joille ei ole vahvistettu elatusapua. Nämä maksut perustuvat oikeusministeriön ohjeeseen.

Aikuisten palveluiden asiakasmaksut ovat pääosin lakisääteisiä, ja ne ovat Porvoossa jo lain ja asetuksen määrittämässä maksimisummissa. Koivulan asiakkaiden maksut päätetään talousarviossa, mutta niiden korotus ei toisi merkittävästi lisää tuloja eikä olisi tarkoituksenmukaista.

Vanhus ja vammaispalveluiden asiakasmaksut ovat pääosin lakisääteisiä ja ne ovat jo lain ja asetuksen määrittämässä maksimisummissa. Vanhuspalveluiden osalta kotihoidon maksujen, palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen perusmaksujen, tukipalveluiden maksujen sekä ateriapalveluiden hintojen nostaminen 2 prosenttia toisi arviolta 9 000 euroa lisätuloja vuonna 2021. Vammaispalvelujen osalta hoitovuorokausihintojen ja ateriamaksujen nostaminen toisi noin 5 000 euron lisätulot. Yhteensä näistä saataisiin siis noin 14 000 euroa lisätuloja.

Sosiaali- ja terveystoimen osalta ei käytännössä ole mielekästä tai mahdollista korottaa asiakasmaksuja.

Sivistystoimi

Poikkeusolojen aikana maaliskokuussa varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot jäivät vähäisiksi, koska kaikista poissaoloista poikkeusolojen aikana annetaan hyvitys. Poikkeusolojen aikana keväällä on ollut läsnä vain 10–20 prosenttia lapsista.

Porvoon asiakasmaksuohjeita tarkennetaan elokuusta 2020 lähtien. Asiakasmaksuhyvityksiin tehdään muutoksia, kun päiväkohtaisten hyvitysten sijaan koulujen loma-aikoina syys-, joului- ja talviloman aikana saa hyvityksen, kun lapsi on pois koko loman ajan. Kesä-heinäkuulta hyvitys tehdään kokonaisilta poissaoloviikoilta. Varhaiskasvatushenkilöstön lomat keskitetään koulujen loma-aikoihin ja näin minimoidaan lomista johtuvien poissaolojen aikaisten sijaisten tarve.

Kansalaispistojen asiakas- ja kurssimaksuja voidaan korottaa asteittain siten, että asiakasmaksutuotot kasvavat noin 70 000 euroa.

Liikuntapalveluiden asiakasmaksuja on käyty läpi ja pääsääntöisesti asiakasmaksut ovat vertailukuntien tasolla. Joiltain osin liikuntapalveluiden maksuja on mahdollista korottaa.

Yhteenvedo rakenteellisista säästöistä

Kaupungin rakenteellisia säästämahdollisuuksia on kartoitettu kattavasti kaupungin kaikilla toimialoilla kevään 2020 aikana. Työ aloitettiin jo alkuvuodesta ennen koronaviirusepidemiaa, mutta epidemian aiheuttamien taloudellisten seurausten takia säästötoimia kartoitettiin entistä kattavammin ja perusteellisemmin.

Työn tuloksena kaupungin eri toimialoilta on kartoitettu noin 4 miljoonan euron vuotuisia rakenteellisia säästöjä vuosille

2020 ja 2021. Osa säästöistä on mahdollista realisoida heti, osa realisoituu pidemmän ajan kuluessa. Osa rakenteellisista toimista tuo säästöjä selvästi vasta vuodesta 2022 alkaen. Kaikki rakenteelliset säästötoimenpiteet ovat kuitenkin tarpeellisia, jotta kaupungin talous saadaan tasapainoon.

Kunkin toimialan säästötoimet on yksityiskohtaisesti eritelty seuraavien sivujen toimialakohtaisissa teksteissä ja taulukoissa.

Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
Konsernihallinto, kaupunkikehitys	239 900	500 400
Konsernihallinto, muut	890 168	1 295 168
Sosiaali- ja terveystoimi, ilman erikoissairaanhoitoa	882 700	1 158 000
Erikoissairaanhoito		
Sivistystoimi	2 546 012	638 700
Sivistystoimi, nettovaikutus kaupungin tasolla	1 499 712	638 700
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	250 000	142 000
Porvoon Vesi	125 000	154 000
Porvoon Tilapalvelut	317 000	576 000
Kuninkaantien työterveys	-	-
YHTEENSÄ	4 204 480	4 464 268

Konsernihallinto

Konsernijohto ja hallintopalvelukeskus

Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
Rahoitusjohto	24 000	94 000
Henkilöstöjohto	90 000	77 500
Hallintojohto (ilman kehitysyksikköä)	35 000	35 000
Kehitysyksikkö	13 668	13 668
Kaupungin johto	20 000	20 000
Toimitilajohto	537 500	1 030 000
HPK	115 000	
Luottamushenkilöelimet	55 000	25 000
YHTEENSÄ	890 168	1 295 168

Konsernihallinnon konsernijohtoon ja hallintopalvelukeskuksen osalta on mahdollista karsia kustannuksia, vaikka kaupungin hallintoresurssit ovat jo nykyisellään varsin pienet. Resurssien karsiminen vaikuttaa välillisesti koko kaupungin toimintaan, ja sitä kautta palveluiden järjestämiseen. Toisaalta konsernihallinnon ja toimialojen entistäkin tehokkaammalla yhteistyöllä on mahdollista saada myös aikaiseksi uudenlaista tehokkuutta, ja sitä kautta taloudellisia säästöjä.

Rahoitusjohdossa on mahdollista tehostaa jonkin verran palvelujen ostoista, kun taloushallintojärjestelmän uudistuksen myötä palvelut keskitetään. Kuntaliiton maksullisesta tuottavuusvertailusta voidaan luopua, ja henkilöstö koulutusmäärärahoja pienentää. Taloussuunnittelijan paikka voidaan toistaiseksi jättää täyttämättä. Kaupungin lainoja voidaan jossain määrin konvertoida ja kilpailuttaa uudelleen, ja hyötyä entistäkin vahvemmin alhaisesta korkotasosta.

Henkilöstöjohdossa on mahdollista vähentää työkokeilumäärärahaa ja työpaikkaselvitysten lukumäärää. Tyhy-rahon käyttöä on mahdollista tarkentaa, ja nuorten yrittäjyys-asetelista voidaan luopua. Vuonna 2020 saadaan tiettyjä kertaluonteisia säästöjä, kun mm. lounasedun käyttö vähenee.

Hallintojohdossa on mahdollista karsia asiantuntijapalvelujen ostoja ja muita palvelujen ostoja. Käytännössä asiantuntijapalveluiden osalta kyse on juridisesta neuvonnasta ja asiantuntijapalveluista. Team Porvoo -sovelluksen käyttö voidaan lopettaa. Kehitysyksikön osalta on mahdollista karsia palvelujen ostoja.

Kaupungin johdon osalta on mahdollista karsia asiantuntijapalveluiden ostoja sekä edustuskuluja.

Kaupunki laatii toimitilastrategian vuoden 2020 aikana. Hallinnon tilantarvetta ei ole määritelty. Toimitilastrategiassa tulee ottaa huomioon todellinen toimistotilan ja työpisteiden tarve sekä niiden käyttöaste (rahoitus sisältyy talousarvioon 2020).

Toimitilajohdossa on mahdollista vähentää purkutöihin varattua määrärahaa. Kiinteistöjen korjausmäärärahaa on mahdollista alentaa jonkun verran. Rakennustöiden valvojan palkkausta siirretään, ja uutta asuntotoimiston virkailijan paikkaa ei tässä vaiheessa palkata, vaan työtehtävien jakoa selvitetään.

Hallintopalvelukeskuksessa voidaan jättää projektityöntekijän sekä HR-järjestelmäasiantuntijan paikka täyttämättä toistaiseksi. ICT-sopimuksissa (mm. MS O365) on mahdollista saada jossain määrin säästöjä aikaiseksi. Lisäksi hallintopalvelukeskuksen kautta on mahdollista tehostaa ja virtaviivaistaa koko kaupungin toimintaa, kun mm. pyritään vähentämään ja hyödyntämään olemassa olevia ICT-tietojärjestelmiä, automatisoidaan prosesseja sekä hyödyntämään olemassa olevia toimintamahdollisuuksia tehokkaammin.

Luottamushenkilöelinten kustannuspaikkoihin (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, tarkastustoimi) on kohdistettu koko kaupungin organisaatiota vastaava säästö tavoite. Lisäksi kaupunginhallituksen kokoushuoneen kalusteiden uudistus jätetään tekemättä.

Kaupunkikehitys

Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
Saaristoavustuksen poistaminen	50 000	50 000
Taksojen korotus (kaupunkisuunnittelu)	4 000	12 000
Sijaisten ottamatta jättäminen (kaupunkisuunnittelu)		31 000
Kokonniemen liikuntakeskuksen määrärahojen (osa) jäädyttäminen	40 000	
Ostopalvelujen vähentäminen (kuntatekniikka)	30 000	
Kuorma-autonkuljettajan rekrytoinnin siirto myöhemmäksi	5 000	
Nurmien hoitoluokkia muutetaan	5 000	5 000
Suunn.avust. vakanssin jättäminen täyttämättä 10/2020 (siirtyy eläkkeelle)	10 000	35 000
Rekrytoinnin lykkääminen (rakennusvalvonta)	38 500	46 200
Taksojen korotus (rakennusvalvonta)	4 900	20 200
Taksojen korotus ympäristön suojele	2 500	5 000
Asiantuntijapalkkiot (maapolitiikka)	20 000	20 000
Elinkeinopäällikön tehtävä täytetään, mutta rekrytointi siirtyy myöhemmäksi	30 000	
Kaupunkisuunnittelun asiantuntijapalkkioiden vähentäminen		250 000
Rinkelin kesäbussitoiminta keskeytetään toistaiseksi		26 000
YHTEENSÄ	239 900	500 400

Kaupunkikehitys

Kaupunkikehityksen johto

Kaupunkikehityksen johdon osalta esitetään saaristomäärärahaa (50 000 euroa) myönnettävien avustusten lykkäämistä toistaiseksi.

Maapolitiikka

Maapolitiikan henkilöstökuluja voidaan vähentää lykkäämällä elinkeinopäällikön tehtävän täyttämistä. Maanhankinnan- ja luovutuksen konsulttirahojen osalta voidaan tarvittaessa harkita 20 000 euron säästöä. Tämän vaikutus on, että mahdollisia vuoden aikana tulevia arvio- tai kassa konsulttitoimeksiantoja voidaan joutua siirtämään, mikä johtaa siihen, että tonttien myynti ja tontinmyyntitulot saattavat myös siirtyä. Kaupunkimittaus luopuu droonin ostoa varten varatusta tämän vuoden investointimäärärahasta 40 000 euroa.

Maapolitiikan tulojen toteutumista on tällä hetkellä vaikea arvioida, sillä tontinostoratkaisut ovat aina ostajan harkinnassa. Jos alustavasti sovitut kaupat mm. rakennusliikkeiden kanssa toteutuvat, voi tuloja kertyä yli talousarvion, mutta ei voi kuitenkaan olla varma, että kaikki toteutuvat. Tällä hetkellä tontteja on myyty noin 450 000 euron edestä.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelun toimenpideohjelman 2020 mukaisesti on käynnissä tai käynnistymässä erityisen monta keskusta-alueelle sijoittuvaa ja kiireelliseksi luokiteltua hanketta, jotka liittyvät kaupunkistrategian toteuttamiseen. Suurimmat yksittäiset kustannuserät kertyvät vuonna 2020 torialueen asemakaavamuutoksesta ja keskeisten alueiden osayleiskaavan laatimisesta.

Ydinkeskustan ja empirekaupungin kehittämishanke, Porvoon puistokatu ja Kokonniemen urheilupuisto ovat myös strategian toteuttamisen kannalta tärkeitä hankkeita, jotka edellyttävät erityisen suurta suunnittelutyöpanosta. Suunnittelutyötä tulee lyhyen ajanjakson tehdä paljon, ja tämä edellyttää myös konsulttioiden tilaamista asemakaavatyön ja yleiskaavatyön tueksi. Hankkeet eivät valmistu vuoden 2020 aikana, mutta tilapäisesti nostettujen määrärahojen voimin ne saadaan vuonna 2020 valmiusasteeseen, joka luo hyvät edellytykset jatkaa mm. asemakaavoitusta kaupungin omistamalla maalla.

Asiantuntijapalveluihin käyttöön varatun määrärahan voi palauttaa vuoden 2019 tasolle (230 000 euroa), mutta tämä tarkoittaisi sitä, että yllä mainitut strategisesti tärkeät kaavoitushankkeet viivästyvät merkittävästi. Säästötoimenpiteenä voidaan siis konsulttirahojen osalta palata vuoden 2019 tasolle, mutta tavoitteisiin pääsemiseksi kaupunkisuunnittelun asiantuntijapalveluihin tulisi varata jatkossakin noin 600 000 euroa vuodessa. On tärkeää varmistaa houkuttelevien asuinalueiden kehitys jatkossakin, siksi vähennetään asiantuntijapalveluja 250 000 euroa (alkuperäisessä ehdotuksessa 350 000 euroa) vuodelle 2021. Tämä mahdollistaa 50 000 euron käyttämisen Edelfeltinrannan alueen selvityksiin ja 50 000 euroa Puistokadun (Läntinen Manneheiminväylä) edistämiseen. Muiden yleis- tai asemakaavahankkeiden selvitysmäärärahoja tarkastellaan vuositasoisesti.

Kuntatekniikka

Kuntatekniikan menojen vähentämispotentialiaali on hyvin rajallinen. Ostopalvelujen vähentäminen, rekrytoinnin siirtäminen, tilapäistyöntekijöiden vähentäminen ja nurmien hoitoluokituksen muuttaminen voisi tuoda yhteensä noin 50 000 euron säästöt vuonna 2020.

Säätila vaikuttaa voimakkaasti kuntatekniikan kustannuksiin, ja sitä on vaikea ennakoita. Pysäköintimaksut sekä pysäköintivirhemaksut tulevat jäämään alle budjetoidun vuonna 2020 (14.4. toteutuma noin -60 000 euroa) ja terassien vuokratulot laskevat (noin -25 000 euroa). Sulat talvet lisäävät asfaltointipaikkakuskuja. Korjausvelka kasvaa katujen ja puistojen osalta. Puistojen osalta nykyisillä resursseilla monien viheralueiden kunnossapito- tai hoitotasoa pitää laskea pysyvästi (koskee myös metsä-alueita). Urakoitsijoiden uusiin kunnossapitosopimuksiin tulee todennäköisesti takuusumma tai tarjoushinnat tulevat kasvamaan.

Yhteensä edellä mainituilla toimenpiteillä saavutetaan vuonna 2020 noin 264 900 euron säästöt ja vuonna 2021 noin 339 400 euron säästöt ilman kaupunkisuunnittelun asiantuntijapalvelujen leikkausta ja 689 400 euron säästöt näiden kanssa.

Lupa- ja valvonta-asiat

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnassa kertyy säästöjä vuoden 2020 aikana maaliskuusta asti täyttämättä olleesta rakennustarkastajan virasta. Mikäli virkaa ei täydetä, on säästö vuonna 2020 yhteensä 38 500 euroa ja vuonna 2021 yhteensä 46 200 euroa.

Sosiaali- ja terveystoimi

Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
1 Lapsi- ja perhepalvelut, muut säästötoimenpiteet yhteensä	295 000	110 000
2 Aikuisten palvelut, terveysasemapaalvelut (hoitotarvikkeet, oman ja ilmaisjakelun eriyttäminen)	10 000	20 000
3 Aikuisten palvelut, työllisyyspalveluiden pajojen mahdollinen karsiminen ja ostopalvelujen lisääminen	0	336 000
4 Aikuisten palvelut, Piispankadun terveysaseman siirto Näsiin	96 000	192 000
5 Aikuisten palvelut, eläinlääkintähuolto (rekrytoinnin ja hankintojen viivästämistä)	14 500	0
6 Aikuisten palvelut, matkustuskustannuksia (koronan vuoksi vähenevät luonnostaan)	5 000	
7 Aikuisten palvelut, koulutuskustannuksia	12 000	
8 Vanhus- ja vammaispalvelut, koulutuskustannuksia	56 000	
9 Vanhus- ja vammaispalvelut, asumispaalvelut, apuvälineet	10 000	
10 Vanhus- ja vammaispalvelut, kuntoutuspalvelut, kalusteraha	10 000	
11 Vanhus- ja vammaispalvelut, KH, avoimien virkojen täyttämättä jättämistä (2 sh)	60 000	
12 Vanhus- ja vammaispalvelut, ostopalveluiden lopettaminen 1.6 alkaen (suihkutukset)	100 000	
13 Vanhus- ja vammaispalvelut, asiakasohjauspalvelu, vampa sijaismääräraha	22 200	
14 Vanhus- ja vammaispalvelut, kotiaterioiden ulkoistus	166 000	500 000
15 Sosiaali- ja terveystoimen johto, koulutusmääräraha	20 000	
16 Sosiaali- ja terveystoimen johto, matkustus ja kuljetus	6 000	
YHTEENSÄ	882 700	1 158 000

Kaikille tehtäväalueille yhteisiä säästökohteita on tunnistettu henkilöstön koulutuksessa ja matkustuksessa ja kuljetuksessa. Näiden määrä vähenee kuluvan vuoden aikana koronaviruksen vuoksi, kun koulutuksia on peruttu ja matka- ja kilometrikorvauksia maksetaan muutenkin vähemmän.

Lapsi- ja perhepalvelut

Koko tehtäväalueen ostopalveluihin ja palveluseteliin varattua budjettia pienennetään yhteensä 100 000 euroa. Vapautuvien virkojen ja työsuhteisten tehtävien täyttämistä on lykätty ja säästöjä on saatu ja saadaan alkuvuoden aikana noin 170 000 euroa. Koulutuksia, työnohjausta ja matkaku- luja vähennetään yhteensä 25 000 euroa. Säästoksi vuonna 2020 saadaan yhteensä 295 000 euroa ja vuonna 2021 yhteensä 110 000 euroa.

Aikuisten palvelut

Aikuisten palveluissa terveysaseman hoitotarvikkeiden hankinnoissa voi syntyä säästöä, kun ilmaisjakelu ja terveysaseman omaan käyttöön kuluvat hoitotarvikkeet erotetaan toisistaan ja tuotevalikoimaa supistetaan. Piispankadun terveysasema muuttaa Näsiin ja Piispankadun kiinteistön vuokra säästyy.

Työllisyyspalveluiden kustannussäästö vuodelle 2021 voisi koostua kaupungin omana toimintana tuottaman työtoiminnan osittaisesta ulkoistamisesta. Työpajoja yhdistämällä ja lakkauttamalla säästettäisiin vuokra- ja henkilöstökuluissa.

Eläinlääkintähuollossa kustannussäästöjä syntyy rekrytoin- teja ja pieniä hankintoja siirtämällä.

Vanhus- ja vammaispalvelut

Vanhus- ja vammaispalveluissa säästöä arvioidaan syntyvän, jos asumispaalveluiden apuvälinehankintoja ja kuntoutuspalveluiden kalustehankintoja lykätään tai niistä luovutaan.

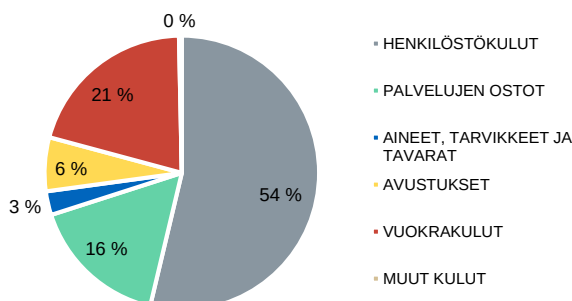
Kotihoidossa henkilöstötilanne on tällä hetkellä hyvä, ja kahden sairaanhoitajan rekrytointia voidaan lykätä. Henkilöstötilanteen vuoksi myös ostopalveluna tuotettavia palveluita voidaan lopettaa ja siirtää omaksi toiminnaksi. Tästä saataisiin vuoden 2020 aikana arviolta 100 000 euron säästöt. Kotihoidon ateriapaalvelun ulkoistamista suunnitellaan, kun kotiaterioiden oma tuotanto Johannisbergin keittiössä lakkaa. Ateriapaalvelun ulkoistamisesta aiheutuvat säästöt olisivat vuoden 2020 aikana noin 166 000 euroa.

Vammaispaalveluissa on myös ollut hyvä henkilöstötilanne, jonka vuoksi sijaismäärärahoista voitaisiin säästää. Vammaispaalveluissa tehdään yhteistyötä itäisellä Uudellamaalla, ja mm. yhteisen asiantuntemuksen jakamisella ja yhteisillä kilpailutuksilla voidaan saada aikaan kustannussäästöjä.

Sivistystoimi

Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa	Säästöt 2022-2026 €/v
Campus vuokra ja palvelut, uudet tilat		30 000	50 000
Koulutuspalvelut, vuoden 2020 säästöt poikkeusolojen takia	1 040 000		
Koulutuspalvelut, vuoden 2020 säästöt poikkeusolojen takia, siivous, sisäinen kulu	285 400		
Koulutuspalvelut, vuoden 2020 säästöt poikkeusolojen takia, kouluruokailu, sisäinen kulu	660 000		
Koulutuspalvelut, tuntikehysresurssin pienentäminen perusopetuksessa	100 000	100 000	110 000
Koulutuspalvelut, koulunkäynninohjaajaresurssi	30 000	50 000	50 000
Koulutuspalvelut, etäkoulutukseen suuremmat tilaisuudet	20 000		
Kuva-hallinto, asiantuntijapalveluiden vähennys	11 601		
Kirjastopalvelut, säästöjä (pääosin kertaluonteista, koronasta johtuvaa)	210 091	42 200	42 200
Kirjastopalvelut, menetetyt tulot (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	-11 200		
Kulttuuripalvelut, erilaiset säästöt (pääosin kertaluonteista, koronasta johtuvaa)	86 536		
Kulttuuripalvelut, menetetyt tulot (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	-51 000		
Liikuntapalvelut, uinninvalvojat sekä kesälomatyöntekijät, säästöjä kuluissa	61 000		
Liikuntapalvelut, muut säästöt (pääosin kertaluonteista, koronasta johtuvaa)	135 400		
Liikuntapalvelut, menetetyt tulot (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	-325 000		
Nuorisopalvelut, erilaiset säästöt (pääosin kertaluonteista, koronasta johtuvaa)	34 000		
Nuorisopalvelut, menetetyt tulot (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	-7 500		
Musiikkiopisto, erilaiset säästöt (pääosin kertaluonteista, koronasta johtuvaa)	54 469		
Musiikkiopisto, säästö vuokrassa (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	42 000		
Musiikkiopisto, menetetyt tulot (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	-113 445		
Taidekoulu, erilaiset säästöt (pääosin kertaluonteista, koronasta johtuvaa)	26 800		
Taidekoulu, menetetyt tulot (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	-22 000		
KoMbi, teatteri-ilmaisun opettajan viran täyttämättä jättäminen	30 000	30 000	30 000
KoMbi, muut säästötoimet (pääosin kertaluonteista, koronasta johtuvaa)	49 800		
KoMbi talon ja tontin myynti 1.8.2022, laskennallinen 123 900 euroa/vuosi			123 900
KoMbi, menetetyt tulot (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	-14 300		
Kuvan siivouspalvelut, sisäinen kulu	120 900		
Kuvan rakenneselvitys, taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön rakennemuutos	25 000	100 000	200 000
Liikunnan rakenneselvitys		50 000	100 000
Varhaiskasvatus, määräaikaisten työsuojelmien jatkamatta jättäminen ja vapaaehtoiset palkat-tomat vapaat	300 000		
Varhaiskasvatus, muut säästötoimet (pääosin kertaluonteista, koronasta johtuvaa)	394 460		
Varhaiskasvatus, säästö ateriapalveluissa, sisäinen kulu (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	180 000		
Varhaiskasvatus, avoimet perhekahvilat suljetaan 1.8.2021		100 000	200 000
Varhaiskasvatus, perhepäivähoito vähennetään 2 htv, eläköitymisiä	78 000	136 500	136 500
Varhaiskasvatus, menetetyt tulot (kertaluonteinen, koronasta johtuva)	-885 000		
Sivistys yhteensä, säästöt	3 975 457		
Sivistys yhteensä, menetetyt tulot	-1 429 445		
YHTEENSÄ	2 546 012	638 700	1 042 600
YHTEENSÄ KAUPUNGIN TASOLLA (huomioiden sisäiset kulut)	1 499 712	638 700	1 042 600

Sivistyksen kulujen jakauma, TA2020

Sivistyksen säästöohjelma on rakentunut menetettyjen tulojen ja syntyvien säästöjen nettovaikutuksesta. Samaan aikaan kun koronatilanne on sivistystoimessa aiheuttanut asiakasmaksujen ja myyntitulojen laskua, on toisaalta monissa osioissa syntynyt sisäisiä säästöjä runsaasti tukipalvelujen osalta.

Sivistystoimen näkemys on, että priorisoimme henkilöstöä ja toiminnan laatua ja säästäisimme mieluummin seinistä ja lattiosta. Näin on mahdollista säästää myös selkeästi suuriakin summia ja painottaa arjessa palvelun tasoa ja sisältöä.

Sivistystoimi on halunnut avata kaikki vaihtoehdot, jotka esmiehet ja yksiköt itse ovat nähneet mahdollisina. Lista sivistyksen osalta on laaja myös siksi, koska sivistyksessä on niin paljon erilaisia toimintoja (heterogeeninen toimialana) ja jokaisella yksiköllä on omat erityispiirteensä. Tämän vuoksi myös sivistystoimen säästötoimenpiteiden esitetään kohdentuvan useammalle vuodelle kuin muilla tehtävälueilla.

Toimialan asiantuntijoiden ymmärryksen mukaan toimintaympäristön muutoksiin on myös reagoitava etukäteen ja ajoissa, ei jälkikäteen. Esimerkiksi mahdolliset lapsimäärien laskut on toiminnan ja talouden suunnittelussa ennakoitava nyt ajoissa. Palvelutoimialana sivistystoimi näkee hallitun ja pitkäjänteisen uudistamisen säästöjen kanssa rinnan varmistavan sen, että organisaatio säilyy asiakaslähtöisenä jatkossakin.

Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluissa on säästynyt koronaviruksen seurauksena keväällä 2020 merkittävästi kuljetuskustannuksia, ruokakustannuksia, siivous- ja vahtimestaripalvelukustannuksia, sijaiskuluja sekä materiaalikustannuksia. Syksyllä 2020 säästöä näiden osalta ei synny, mikäli on mahdollisuus palata normaaleihin opetusjärjestelyihin. Mahdollinen laajempi ja pitkäkestoinen talouden sopeuttamisohjelma on mahdollista toteuttaa useamman vuoden aikana.

Kouluverkkoon ja kiinteistöihin liittyvät toimenpiteet

Kouluverkon muutokset vaativat erillistä tarkempia suunnitelmia oppilaiden ohjaamiseksi uusiin lähikouluihin.

Valtuuston tammikuussa tekemää päätöstä koskien itäisen Porvoon kouluja ei tässä vaiheessa muuteta. Koulu- ja päiväkotiverkon tulee kattaa vastaisuudessa Porvoon eri alueet. Ennen koulujen ja päiväkotien sitovia lakkautuspäätöksiä tulee tehdä perusteelliset koulu- ja päiväkotikohtaiset selvitykset toiminnallisista ja laadullisista sekä taloudellisista perusteista. Selvityksissä tulee tehdä lapsivaihtuvuuden arvio. Suunniteltaessa kunnallisen päiväkotiverkon muuttamista, on varmistettava, että kaupungissa on eri alueilla riittävästi varhaiskasvatuspaikkoja, sillä kaikilla lapsilla on oikeus varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuslaki määrittelee henkilöstötarpeen suhteessa lapsimäärään.

Koulun lakkauttaminen vaatii strategisen linjapäätöksen lisäksi kouluverkkoselvityksen täydennyksen ja suunnitelman, miten oppilasvirrat jatkossa ohjataan. Investointien osalta mahdollisiin lakkauttamisiin liittyvä investointisuunnitelma keskeytetään ja investoinnit perutaan. Lisäksi suunnitelmia investointeja priorisoidaan ja aikataulutetaan uudelleen. Panostus kouluverkon uudistamiseen ja investointien priorisointiin voi tulevaisuudessa luoda laadukkaimpia oppimisympäristöjä ja vapauttaa määrärahoja opetuksen toteuttamiseen ja mahdollisesti sen laadun kehittämiseen.

Täydennyskoulutus

Virkaehtosopimuksen mukaiset koulutukset voi uudistaa ja hyödyntää enemmän omia kouluttajia. Kuitenkin pitkällä aikavälillä on tärkeää panostaa opettajien osaamisen lisäämiseen varsinkin ICT-asioissa ja monimuotoisten opetusmenetelmien käyttämisessä. Lisäksi erilaisten oppijoiden kohtaamisen valmiuksia on kehitettävä jatkuvasti.

Hankinnat

Opetusvälineiden ja materiaalien hankinnoissa voi hyödyntää olemassa olevia varastoja ja hankkia vain välttämätöntä. Tietokoneiden hankintojen sykliä on mahdollista muuttaa, jolloin koneiden määrän kasvattamista hidastetaan. Lisäksi varmistetaan, että olemassa olevat laitteet mahdollisimman tehokkaassa käytössä.

Opetustoiminta

Mahdolliset rakenteelliset muutokset kouluverkossa tuovat myös mahdollisia henkilöstösäästöjä.

Tuntikehysten laskennassa käytettyjä kertoimia ei muuteta. 100 000 euron säästö syntyy vuonna 2020 lapsimäärän vähenemisestä. Kertoimia tarkastellaan vuosittain.

Varhaiskasvatuspalvelut

Korona on aiheuttanut säästöjä varhaiskasvatuksessa tukipalveluihin ja henkilömenoihin. Poikkeustilanteen vuoksi maaliskuussa suurin osa lapsista (80 %) on kotona, ja säästöjä syntyy esiopetuskuljetuksista ja Tulliportin aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetuksista. Päiväkodeissa ateriapalvelujen laskutus perustuu toimitettuihin aterioihin, joiden määrä on vain noin 20 prosenttia normaalitilanteesta maaliskuussa. Määräaikaista työsopimusta päättävien huhti-kesäkuussa noin 135, ja niitä ei jatketa vähäisen lapsimäärän vuoksi. Normaaliaikana useimpia määräaikaista työsopimusta tulisi jatkaa kesä-heinäkuun loppuun asti, koska heinäkuussa yleensä supistetaan toimintaa lasten lomien vuoksi. Silloin suurin osa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä on yleensä vuosilomalla, ja myös määräaikaisten pystyisivät pitämään kertyneet vuosilomansa. Sekä vakituinen että määräaikainen henkilöstö on tänä keväänä vuosilomalla jo huhtikuusta lähtien. Henkilöstömenoissa syntyy säästöjä myös, kun osa henkilöstöstä toimii sijaisina sosiaali- ja terveyspalveluissa. Perhepäivähoidossa syntyy myös säästöjä, kun kaksi perhepäivähoitajaa jää eläkkeelle, yksi perhepäivähoitaja jää työlomalle ja yksi määräaikainen työsuhde päättyy. Tämä tarkoittaa perhepäivähoitopaikkojen vähenemistä. Ne korvataan päiväkotipaikoilla.

Varhaiskasvatuspalveluissa on jo viime vuosina vähennetty esimiesten määrää, ja esimiesten tehtäväkokonaisuuksia on uudelleenarvioinnin myötä laajennettu. Kaksi päiväkotia on tarkoitus yhdistää vielä yhdelle päiväkodinjohtajalle. Tämän jälkeen varhaiskasvatuksen esimiesten tehtäväkokonaisuudet ovat niin laajat, ettei muita esimiesresursseja voida enää vähentää.

Alkuvuoden toteuman perusteella on arvioitu, että palvelusetelin ja kotihoidontuen käyttö on suunniteltua vähäisempää. Kotihoidontuen käyttö on vähentynyt merkittävästi viime vuosina, mutta epidemian jatkuminen ja talouden epävarmuus voivat lisätä kotihoidontuen käyttöä.

Perhepaikka Famili ja Perhetupa Ilona voidaan sulkea elokuussa 2021. Tiloissa järjestetään perhekahviloita ja kerhoja. Molemmissa tiloissa on sisäilmaongelmia, minkä johdosta tiloista halutaan luopua. Tilat voi korvata syksyllä 2021 Näsin leikkipuiston yhteyteen rakennettavalla tilalla, jota voidaan käyttää avoimien varhaiskasvatuspalvelujen toimipisteenä. Tämän johdosta perhekahviloiden ja kerhojen määrää tulee vähentää. Tämä vaikuttaa kotona olevien perheiden vertaisryhmätoiminnan vähenemiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa voi syntyä vuoden 2020 osalta säästöjä yhteensä noin 766 700 euroa. Lisäksi kuva- ja musiikkikoulujen tilapalveluille säästyy koronan vuoksi noin 118 000 euroa. Ensin mainittuun lukuun sisältyvät tilojen sulkemisen aiheuttamat työn keskeytykset ja niiden tuomat henkilöstömenojen säästöt. Toiminnan säästöt perustuvat yksiköiden normaalin toiminnan peruuntumiseen ja yksiköiden itse valitsemiin säästökohteisiin.

Vastaavan ajan toiminnan tuottojen ja tilavuokrien menetykset ovat arviolta noin 540 000 euroa. Tulojen menetyksiä syntyy erityisesti liikunta- ja kansalaisopistolle, joilla toiminnan keskeytyminen vaikuttaa asiakasmaksujen ja maksullisten palvelujen tuottoja vähentävästi. Asiakas- ja kurssimaksuja voi tarkistaa vuosittain ja siten, että uusia tuloja syntyy vuonna 2021 noin 30 000 ja vuonna 2022 yhteensä 60 000 euroa kansalaisopiston kurssienmaksujen korotuksina. Muiden yksiköiden maksut ovat kaupunkien välisessä hintaver-tailuissa hinnastojen ylärajoilla. Pääsymaksut ja palveluiden ja tapahtumien hinnat pidetään kohtuullisina.

Taiteen perusopetuksessa, vapaassa sivistystyössä sekä liikunnan palvelukokonaisuuksissa suunnitellaan organisatorista kehittämistä ja uudistamista vuosina 2020-2023. Samassa yhteydessä arvioidaan kaupungin, Taidetehtaan ja Event Factoryn järjestäytymistä ja yhteistyömahdollisuuksia.

Tämä tuo vuodesta 2020 alkaen kasvavia säästöjä, jotka nousevat noin 400 000 euroon vuodessa vuoden 2023 alusta alkaen. Säästöt kohdentuvat oppilaitosten toiminnan tehostamiseen (nk. Porvoon opistot), niiden hallinnon, talouden ja toimistotehtävien yhdistämiseen ja mahdollisesti muissakin yksiköissä täyttämättä jäävien vakanssien myötä syntyviin säästöihin. Tavoitteena on lisäksi, että Taidekoulu ja kansalaisopisto muuttavat 1.8.2022 peruskorjattuun Porvoontaloon. Tämä tuo toiminnallisia ja vuokrasäästöjä ja samalla Kissankulman rakennukset ja KoMbi-talo tontteineen vapautuvat myyntiin.

Liikuntapalveluissa haetaan rakenteellisia muutoksia ja säästöjä vuosina 2020-2023. Rakennemuutos toteutetaan selkeyttämällä ja uudistamalla liikuntapalveluiden kokonaisuutta, organisointia sekä liikuntasalien ja -paikkojen ylläpitoa ja hallinnointia. Liikuntaohjelman jalkautuksen yhteydessä selvitetään mm., onko liikunnan maksullisia kursseja ja ohjausta mahdollisuus toteuttaa osana kansalaisopiston valtionosuusperusteista kurssitoimintaa. Tämä toisi säästöjä kaupungille. Liikuntapalvelut voisivat keskittyä kasvaviin erityisryhmien palvelutarpeisiin. Liikuntaohjelman mukaisesti liikuntapalvelujen tuottaminen yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden ja alan yrittäjien kanssa selvitetään ja sovitaan osana alan palvelutarjontaa. Nykyisten ja uusien liikuntatilojen kokonaisuuden hallinnointi, tilojen ylläpito ja johtaminen selvitetään. Kokonniemen kiinteistö- ja kehittämishankkeen edetessä kaupungin, liikunnan ja yritysten yhteistyölle luodaan pelisäännöt ja mahdollinen yhtiöittäminen selvitetään.

Kulttuurin johtamista ja kehitystä tukee kulttuuriohjelman 2030 laadinta. Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä matkailu- ja markkinointipalveluiden, Taidetehtaan ja Porvoon museon kanssa. Porvoon museolle selvitetään yhteistä hallintomallia, Porvoon museon asema alueellisena vastuumuseona korostuu.

Kirjastopalveluissa kaupunki saa toimintaan 100 prosentin valtionosuuden alueellisen vastuukirjaston toimintaan. Porvoon kirjasto ylläpitää Helle-kirjastojen yhteistä tietojärjestelmää, jonka kustannuksiin Helle-kirjastot osallistuvat.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
Kp 5001/Sopimuspalokuntien lääkärintarkastusten laajentamisen siirto	48 000	40 000
Kp 5001/Jäsenmaksut	5 000	2 000
Kp 5005/Yksikönjohtajapäivystyksen lopetus, ylitöiden vähentäminen	100 000	50 000
Kp 5005/ Sopimuspalokuntien kuntotestausten laajentamisen siirto	45 000	20 000
Kp 5005/Aineet ja tarvikkeet	2 000	2 000
Kp 5005/Muut toimintakulut (vuokrat)	20 000	10 000
Kp 5020/Ylityökustannusten karsinta	5 000	3 000
Kp 5020/Palveluiden ostot	6 000	4 000
Kp 5020/Aineet ja tarvikkeet	2 000	2 000
Kp 5006/Rekrytointien siirto koronan jälkeiseen aikaan	17 000	5 000
Kp 5006/Palveluiden ostot	0	2 000
Kp 5006/Aineet ja tarvikkeet	0	2 000
YHTEENSÄ	250 000	142 000

Ensihoitoa tuotetaan HUS Porvoon sairaanhoitoalueen toimeksiantosta, ja näin ollen Itä-Uudenmaan pelastuslaitos veloittaa palvelusta toteutuneiden kustannusten mukaan. Tästä syystä ensihoitoa ei ole huomioitu Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen säästösuunnitelmaa laadittaessa.

Haasteita kuluvan vuoden talouteen tuo erityisesti Öljynsuoja-arahaston ilmoitus kaikkien avustusten jäädyttäminen vähintään vuoden 2020 syyskuulle, ja ilmoituksen mukaan avustuksia ei todennäköisesti tulla maksamaan ollenkaan. Pelkästään tämä asettaa Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen talouden kuluvana vuonna suuren haasteen eteen, sillä kaikki avustukset alusten kunnossapidosta, miehistön koulutuksesta sekä alusten polttoaineista lankeaa pelastuslaitokselle, ja näihin kustannuksiin ei ole voitu varautua etukäteen. Tämä osaltaan korottaa pahimmillaan Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen menoja noin 200 000 euroa.

Pelastustoimenjohto

Suunniteltua lääkärintarkastusten ulottamista kaikkiin sivutoimisiin palomiehiin sekä osaan sopimuspalokuntia siirretään sekä jäsenmaksuja pienennetään.

Pelastustoiminta

Henkilöstökuluja pienennetään lopettamalla Lapinjärvellä ylläpidetty sivutoimisten palomiesten yksikönjohtajapäivystys. Ylitöiden määrää tullaan vähentämään, ja suunniteltua kuntotestausten ulottamista kaikkiin sivutoimisiin palomiehiin ja osaan sopimuspalokuntia siirretään. Vuokratulua karsitaan. Tilannekeskuksessa karsitaan henkilöstökuluja, erityisesti ylitöitä, sekä ulkopuolisia palveluiden hankintoja sekä pien-
tarvikkeiden hankintoja

Riskienhallinta

Henkilöstökuluja karsitaan siirtämällä rekrytointeja koronan jälkeiseen aikaan.

Investoinnit

Kaikki öljyntorjuntaan liittyvät investoinnit siirretään, kunnes selviää, mikä on Öljynsuoja-arahaston kanta avustusten maksamiseen.

Vuoden 2021 talousarvioon kohdistuu paineita edelleen Öljynsuoja-arahaston avustusten epävarmuuden osalta. Tuuleeko Öljynsuoja-arahasto korvaamaan pelastuslaitoksille öljyntorjuntavalmiuden ylläpitämistä vai ei. Keskipitkällä aikavälillä pelastuslaitos joutuu sopeuttamaan öljyntorjuntavalmiutta, ts. vähentämään aluksia ja muuta kalustoa.

Lainsäädännön kautta pelastustoimelle kohdistuu velvoitteita ottaa käyttöön useita erilaisia ICT-järjestelmiä, kuten Turvallisuusverkko, Kenttäjohtajajärjestelmä, pelastustoimen yhteinen Onnettomuuksien ehkäisysovellus jne. Näiden kustannuksia on vaikea arvioida, mutta 2-4 vuoden aikana ne tullevat korottamaan kustannuksia 200 000–300 000 euroa vuodessa.

Lapinjärvellä ja Sipooseen on suunniteltu uusia paloasemia. Nämä ovat hyvinkin tarpeellisia, mutta samalla, nykyisen perussopimuksen perusteella, kaikki osakaskunnat osallistuvat uusien, korkeampien vuokrien maksuun, joten toteutetaan tästäkin tulisi kustannuspaineita vuoden 2021 talousarvioon.

Liikelaitokset

Liikelaitos Porvoon Vesi

Käyttötalous/ Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
Laitosten(kesä)kunnossapitotyöntekijää ei enää palkata, töiden uudelleenjärjestely	17 000	17 000
Verkostosuunnittelija ei toistaiseksi palkata (koska hankkeita siirtyy)	70 000	70 000
Suunnitteluinsinööri aloitti 6.4. ja edellinen lopetti 11/2019	15 000	
Työntekijällä 60 % työaika	18 000	
Putket, varaosat, jätevesianalyysit, näytteenotot kilpailutetaan suurempina kokonaisuuksina		25 000
Ferron hankintarengas		5 000
Kulloon rakennuttajakonsultin työt osin omana työnä (yht. 20000 eur/a)	5 000	10 000
Tehdään omavalvonnan vesianalyseistä osa itse kenttämittauksin (happi, rauta, sameus)		2 000
Eläköitymisten yhteydessä harkitaan, voidaanko toimintoja järjestää muulla tavoin		
Energiatohokkuuden käyttö pumppujen yms. valinnassa		10 000
Digitalisaation hyödyntäminen (kirjeiden, tiedotteiden, laskujen yms. jakelu sähköisesti)		5 000
Rakentamishankkeiden aikataulun tehostaminen (työmaaleiskulut optimoidaan)		10 000
Yhteensä	125 000	154 000

Investoinnit / Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
Laitokset, ei kiireellisten saneerausten siirtäminen	140 000	480 000
Verkosto, kuntatekniikan kanssa yhteisten hankkeiden siirtäminen	690 000	360 000
Verkosto, omien saneeraus- ja uudishankkeiden siirtäminen	130 000	1 080 000
Verkosto, kaavamuutoksista aiheutuvat johtosirrot (ABC ja Citymarket)		-1 000 000
Verkosto, talousarvion hyväksymisen jälkeen ilmenneet välttämättömät hankkeet	-270 000	
Ajoneuvohankinnat ja muut, siirtäminen	140 000	
Yhteensä	830 000	840 000

Käyttötalouden säästöt syntyvät muodostamalla muiden vesilaitosten kanssa hankintarenkaita (kemikaalit, lietteenkäsittely), kilpailuttamalla suurempia kokonaisuuksia ja puite-sopimuskilpailutuksin tarvike- ja palveluhankinnoissa sekä töiden uudelleenjärjestelyillä ja huomioimalla hankkeiden siirtymisen vaikutus henkilöstöresurssien tarpeeseen. Digitalisaatiota hyödynnetään jatkossa koko ajan enemmän, ja sen arvioivan tuovan pieniä säästöjä mm. printtimateriaalin vähenemisenä ja sähköisen asioinnin lisääntymisenä. Käytökustannusten osalta säästön arvioidaan vuonna 2020 olevan noin 125 000 euroa ja vuonna 2021 noin 154 000 euroa.

Investointiohjelmassa mahdolliset säästöt syntyvät lähinnä hankkeita siirtämällä, koska kaikki hankkeet ovat välttämättömiä, mutta kiireellisyys vaihtelee. Vuoden 2020 osalta arvio säästöstä on yhteensä 830 000 euroa. Muutama kuntatekniikan kanssa yhteisesti toteuttava verkoston uudisrakennushanke (Haikkoonlampi, Haikkoonrinne II) on voitu siirtää vuodelle eteenpäin ilman, että kaupungin myytävien tonttien määrätavoitteet ovat vaarantuneet. Länsirannan paineviemärin ja vesijohdon osalta toteutetaan vain suunnittelutyö vuonna 2020. Muita siirrettyjä hankkeita ovat haja-asutusalueella sijaitseva Karlebykanten ja saariston verkostoon liittyvän Emäsalon viemäroinnin esiselvitys. Emäsalon panospuhdistamot toimivat tällä hetkellä hyvin, koska niitä on viime vuosina saneerattu, ja niiden huoltoon ja seurantaan on panostettu Porvoon veden toimesta enemmän kuin aiemmin. Tästä johtuen viemärointiselvitystä on mahdollista siirtää.

Karlebykantenin alueella ei ole tiedossa merkittävää määrää mahdollisia uusia liittyjiä.

Laitosten hankkeista saadaan säästöjä muutaman hankkeen osalta. Hintaarvon puhdistamoa ei pureta, koska puhdistamon alaita voidaan pienin muutoksilla hyödyntää alueen hulevesien huippuvirtaamien tasaamiseen. Hermanninsaaressa LVI-saneerauksen toteutus on järkevää toteuttaa vasta, kun vierailijien henkilöiden pääsy laitoksen tiloihin ei ole tarpeen rajoittaa koronatilanteesta johtuen. Noriken vesilaitoksen varavoiman hankintaa siirretään, koska tarvittaessa voidaan vettä johtaa sähkökatkon aikana Sannaisten verkostoalueelta.

Vuoden 2021 arvio säästöstä on yhteensä summa 830 000 euroa. Säästöt syntyvät siirtämällä jätevedenpuhdistamon saneerauksia, haja-asutusalueen verkoston laajentamista sekä paria kuntatekniikan kanssa yhteistä hanketta (Haikkoonranta II, Kevätlaaksonniitty). Suuri osa suunnitelluista investoinneista liittyy suoraan kaupunkikehityksen investointeihin (esimerkiksi Kulloon yritysalue, uudet asuinalueet sekä putkisiirtoja vaativat hankkeet), ja kaupungin päätökset näiden osalta heijastuvat suoraan vesilaitoksen investointiohjelmaan. Porvoon veden alkuperäisessä talousarviossa ei ole ollut mukana ABC pysäköintirakennuksen ja Citymarketin vaatimia putkisiirtoja ja maanstabiloiteja (lisärahoitus-tarve 1 000 000 euroa).

Liikelaitos Porvoon Tilapalvelut

Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
Ruokalistamuutokset, edullisempia ruokia listalle	60 000	120 000
Pehmeä leipä muutetaan näkkäriksi kouluilla	35 000	70 000
Luomumaito vaihdetaan tavalliseksi rasvattomaksi maidoksi	30 000	60 000
Salaattipöydän raaka-aineet vaihdetaan edullisemmiksi	25 000	50 000
Nostetaan talvikunnossapidon hälytysrajaa uudelle sopimuskaudelle	100 000	200 000
Supistetaan uimahallin siivouksen varallaoloaikoja	7 000	16 000
Pestään ikkunat ja nosturilta käsin poistettavat pölyt joka toinen vuosi	60 000	60 000
Toimistotilalahokkuuden parantaminen		
YHTEENSÄ	317 000	576 000

Porvoon tilapalveluiden säästötoimenpiteissä on tarkasteltu ensisijaisesti kaupungin ulkoisia kustannuksia. Merkittävimmät säästöt voidaan saada siirtymällä käyttämään edullisempia raaka-aineita ruokapalveluissa. Esimerkkinä liha-pyöryköiden vaihtaminen broileripyöryköihin, kalaleikkeiden kalapyöryköihin tai makkara-ruokien lisääminen. Korkeasta kotimaisuusasteesta ei ole tarkoitus luopua.

Osana SOTE-ateriapalveluiden uudelleenjärjestelyä valmistellaan kotipalveluaterioiden hankkimista markkinoilta. Siirtymällä kylmänä tuotettuihin kotipalveluaterioihin voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä aterioiden kuljetuskustannuksissa. Järjestely liittyy Johannisbergin aluekeittien tuotannon siirtämisestä Näsiin ja Omenmäen palvelukeskukseen.

Muut ruokapalvelussa esitetyt säästöt ovat pienempiä mutta kuluvana vuonna kuitenkin yhteensä jo yli 100 000 euroa. Esitykset ovat kuitenkin sellaisia, joiden toteuttamiseksi on asetettu sitovia strategisia mittareita kuten kasvisruuan lisääminen tai luomutuotteiden suosiminen.

Kiinteistönhoidon ostopalveluina toteutettavien konelumitöiden ja koneellisen liukkaudentorjunnan sopimuskausi päättyy syksyllä. Muuttamalla lumitöiden hälytysrajaa (nykyiset

sopimukset 4 cm) arvioidaan saatavan merkittäviä säästöjä. Kiinteistönhoidon ja siivouksen palvelukuvaukset ovat vuoden 2011 tasolla, jolloin siirryttiin mm. harvennettuun siivoukseen. Ostopalveluina tehtävien perussiivoukseen kuuluvien ikkunanpesujen ja nosturilta poistettavien pölyjen poiston harventaminen joka toinen vuosi tehtäväksi on mahdollinen säästökohde.

Taulukossa ei ole esitetty koronaepidemiasta johtuvia säästöjä. Ruokapalvelun maksutuotot toimialoilta arvioidaan vähentyvän 840 000 eurolla ja säästöt elintarvikehankinnoissa on ennakoitu olevan noin 200 000 euroa. Toimitilapalveluiden maksutuotot toimialoilta arvioidaan vähenevän noin 482 000 eurolla. Liikelaitoksen kiinteät kulut säilyvät ennallaan.

Toimitilalahokkuuden parantaminen etätyötä lisäämällä edellyttää, että toimitilajohto löytää vuokralaisen vapautuviin tiloihin.

Koronaepidemiasta johtuvien sivistystoimeen kohdentuvien sisäisten asiakasmaksujen palautuksen arvioidaan olevan noin 1,32 miljoonaa euroa ja koronasta aiheutuvien ulkoisten kulujen arvioidaan vähentyvän vastaavasti 0,2 miljoonaa euroa. Epidemiasta johtuvia eriä ei ole huomioitu taulukon rakenteellisissa säästöissä.

Liikelaitos Kuninkaantien Työterveys

Säästötoimenpide	Säästöt 2020, euroa	Säästöt 2021, euroa
1. Työterveyshoitajan sijaisuus (8 kk)	28 700	
Myyntituottojen menetys	-47 300	
2. Työterveyshoitajan toimi (2 kk)	6 530	
Myyntituottojen menetys	-11 800	
3. Sairaanhoitolääkäri	20 000	
Myyntituottojen menetys	-30 000	
4. Sote:n siirretty työterveyshoitajan henkilöstökulut	21 600	
Myyntituottojen menetys	-35 500	
3. Tilojen optimointi / tilojen supistaminen 1/4 osa (281 000 €)		70 250
Yhteensä säästöt	76 830	70 250
Yhteensä myyntituottojen menetys	-124 600	

Kuninkaantien työterveyden rakenteelliset ja toiminnalliset muutosehdotukset vuodelle 2020 tuovat yhteensä säästöjä henkilöstökuluissa noin 76 830 euroa. Saman aikaisesti kuitenkin menetetään resurssien tuomia myyntituottoja noin 124 600 euroa.

Henkilöstökulujen säästöt johtuvat siitä, että työterveyshoitajan työvapaaseen ei ole palkattu sijaista kahdeksaan kuukauteen jaa avoimeen työterveyshoitajan tehtävään palkataan uusi työntekijä vasta syksyllä. Sairaanhoidolääkäri on ollut määräaikaissä tehtävässä. Henkilöstökuluissa syntyy säästöjä noin 20 000 euroa, mikäli paikka jätetään täyttämättä kesä-elokuun aikana. Samanaikaisesti liikelaitos menettää myyntituottoja, kun myyntiä tekevää hoitohenkilöstöä ei palkata.

Kuninkaantien työterveys vuokraa Veritakselta toimitilaa Kuninkaanportissa ja vuosittainen tilavuokra on 281 300 euroa. Tavoitteena on vähentää vuokrattavaa tilaa luovuttamalla

kerroksen yhdestä päädyistä noin kahdeksan huonetta, säästöä noin 70 250 euroa vuodessa (alkaen vuodesta 2021).

Vuodelle 2020 talousarviossa ja käyttötaloussuunnitelmassa isoja hankintoja tai investointeja ei ole suunniteltu, pienhankinnat tehdään harkinnanvaraisesti.

Koronaepidemia ja sen varautuminen on muuttanut työterveyden toimintaa. Osa ennaltaehkäisevien työterveydenhuollon ja osa vapaaehtoisen sairaanhoitopalveluista annettiin etävastaanottona. Epidemiatilanteessa työterveydenhuollon neuvonnan ja ohjauksen rooli korostui. Osa työterveyden hoitohenkilökunnasta (4) siirrettiin Porvoon kaupungin sosiaali- ja terveyshuollon muihin työtehtäviin, turvaamaan terveydenhuollon toimivuutta. Henkilöstökulut siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon maksattavaksi (21 600 euroa). Johtuen henkilöstösiirroista liikelaitoksen myyntituotot laskivat noin 35 500 euroa.

Digitalisaatio ja sisäisten prosessien tehostaminen

Digitalisaation hyödyntäminen tarkoittaa sitä, että tekniikka valjastetaan palvelemaan ihmistä esimerkiksi luomalla uusia asiakaslähtöisiä palveluja tai vapauttamalla resursseja yksinkertaisesta tiedon syöttämisestä tai keräämisestä datan analysointiin ja tulkintaan sekä osaamisen kehittämiseen. Tämä on mahdollista teknologioita hyödyntämällä esimerkiksi ohjelmistoautomaation tai robotiikan avulla.

Kaupunginhallitus hyväksyi maaliskuussa 2020 digiohjelman, joka pohjautuu kaupungin strategiaan. Digiohjelmassa nostetaan esille toimenpiteet, joilla Porvoossa tuotetaan uuden teknologian mahdollistamana asukkailla hyvinvointia.

Kaupungin digitalisaatio jakautuu kaupungin palvelujen tuomiseen kuntalaisten käyttöön digitaalisessa muodossa ja toisaalta hallinnon ja palvelujen omien prosessien kehittämiseen digitalisaation avulla. Digiohjelman kolmesta teemasta ”palvelun laatu & työn tehokkuus” on eniten omiaan vaikuttamaan suotuisasti Porvoon kaupungin talouteen lyhyellä aikavälillä.

Digitalisaation mahdollistama tuottavuuden kasvu koostuu suorista rahallisista hyödyistä, tehokkuuden parantumisesta sekä laadullisista, epäsuorista hyödyistä. Digitalisaation mittavissa olevia tuotoksia ovat esimerkiksi sen tuoma ajansäästö hallinnon ja manuaalisen työn vähentyessä sekä pienemmät kustannukset kun esimerkiksi matkustaminen, postitus ja skannaustarve vähenee. Samoin kunnan tulot voivat lisääntyä esimerkiksi ulkopuolisten tahojen maksamina korvauksina palvelujen ja datan käytöstä.

Toistuvat, sääntöihin perustuvat työtehtävät, joiden automatisointi tuo suurimmat hyödyt, löytyvät tyypillisesti organisaatioiden tukitoimintojen ja palvelukeskusten tehtävistä. Mitä ohjatumpi ja yhdenmukaisempi rakenne ja päätöksentekoprosessi on, sitä helpompi on luoda erilaisia sähköisiä ja automaattisia työnkuluja eri järjestelmissä. Valtioneuvoston mukaan kuntapalveluiden digitalisoinnissa Suomessa on merkittävä säästöpotentiaali. Selvityksen perusteella säästöpotentiaali vastaisi jopa 0,6-0,9 veroprosenttiyksikköä.

Säästöpotentiaaliin tulee kuitenkin suhtautua kriittisesti ensinnäkin siksi, että digi-investointeja tarkasteltaessa tulee siis huomioda, että iso osa säästöistä koituu pikemminkin kuntalaisten kuin itse kaupungin organisaation hyödyksi.

Toiseksi, digitalisoinnin myötä henkilöstön määrä voi laskea mutta kokonaismenot pysyä ennallaan, kun korkeasti koulutetun henkilöstön osuus kasvaa. On myös huomioitava, että kuntien mahdollisuudet sopeuttaa henkilöstön määrää nopeisiin muutoksiin toiminnoissa ovat rajalliset. Siten kunnissa toimintatapojen muutokset vaativat huolellista suunnitelmallisuutta ja esimerkiksi eläköitymisen kautta tapahtuvan muutoksen ennakoinnista tai hyödyntämisestä. Digitalisaation ja automatisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää organisaatiolta sekä halukkuutta että valmiutta uudistaa organisaation rakennetta.

Säästöjen laskemisen tekee haasteelliseksi myös se, että digitalisaatiohankkeiden tuottama säästö yltää vuosien ja vuosikymmenten päähän ja säästöjen syntymisen edellytyksenä on investoinnit sekä IT-järjestelmiin että henkilöstön koulutukseen.

Näin ollen digitalisaation hyötyjen mittaamisessa tulisi säästöjen sijaan nostaa tarkasteluun laadulliset hyödyt ja sitä kautta tuotetut lisäarvot sekä kuntalaiselle että kunnalle.

Esimerkkejä laadukkaammista tuotoksista ja epäsuorista hyödyistä ovat vähentynyt ajankäyttö asioiden hoitamisessa manuaalisen työn vähentyessä, lyhyemmät käsittelyajat, parempi käyttäjäystävällisyys sekä viranhaltijalle että kuntalaiselle, suurempi päätöksenteon läpinäkyvyys, tilastoinnin helpottuminen, parempi yleiskuva ja järjestelmällisyys, muutosten tekemisen helppous, parantunut viestintä sekä pienempi määrä virheitä. Myös kuntien sisäisten toimintojen laatu voi kehittyä digitalisaation myötä ja siten parantaa kaupungin houkuttelevuutta työnantajana.

Projekteja tulee priorisoida niin, että saamme tärkeät projektit maaliin ja siitä kaikki toiminnallinen ja taloudellinen hyöty irti.

Lähde: Kuntien digitaalisen toiminnan ja päätöksenteon kehittäminen sekä digitalisaation mahdollistaman säästöpotentiaalin tarkentaminen osana JTS -miljardia, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 7/2019.

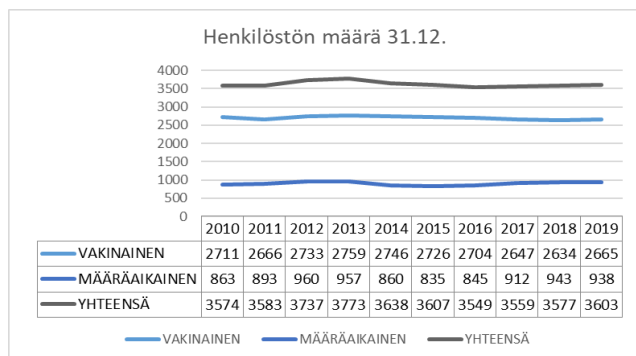
Henkilöstö

TILI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Kasvu €	Kasvu %
Kaikki henkilöstömenot	-118 763	-124 057	-127 577	-129 513	-128 309	-128 890	-125 401	-128 155	-132 578	-13 816	12 %
5001 Kuukausipalkat virat	-35 307	-35 739	-36 220	-35 472	-33 224	-33 373	-33 284	-34 549	-35 108	199	-1 %
5003 Ylityöt ja korvaukset virat	-3 320	-3 402	-3 492	-3 364	-3 228	-3 351	-3 221	-3 198	-3 118	202	-6 %
5011 Kuukausipalkat toimet	-34 693	-36 528	-38 689	-40 813	-42 693	-42 960	-43 891	-45 745	-47 368	-12 676	37 %
5013 Ylityöt ja korvaukset toimet	-2 187	-2 472	-2 559	-2 849	-3 132	-3 029	-3 338	-3 286	-3 357	-1 170	54 %
5021 Tuntipalkat	-4 575	-4 277	-4 251	-4 194	-4 311	-4 229	-3 020	-2 363	-2 372	2 204	-48 %
5023 Ylityöt ja korvaukset tuntipalkat	-364	-427	-315	-257	-304	-302	-255	-208	-247	117	-32 %
5061 Kokouspalkkiot	-267	-298	-336	-342	-340	-330	-416	-447	-458	-192	72 %

Taulukko, henkilöstömenot 2011-2019

Porvoon kaupungin henkilöstömenojen kehityksestä on helposti saatavilla tiedot vuodesta 2011 lukien. Maksetut kuukausi- ja tuntipalkat ovat kasvaneet vuodesta 2011 lukien noin 12 prosenttia. Samassa ajassa säännöllisen työajan palkat kuntasektorilla ovat kasvaneet Tilastokeskuksen ansiotasoidindikaattorin mukaan 14,12 prosenttia. Luvut eivät ole suoraan vertailtavissa, mutta osoittavat, että Porvoossa henkilöstömenojen kehitys ei ole ollut kuntasektorin keskitasosta poikkeavaa.

Henkilöstömenojen kasvu johtuu pääosin säännöllisen työajan palkkamenojen kasvusta (taulukko yllä). Työsuhteisten kuukausipalkkaisten työntekijöiden palkkamenot ovat kasvaneet eniten, sillä virkasuhteisia ja tuntipalkkaisia työntekijöitä on siirtynyt työsuhteisiksi ja kuukausipalkkaisiksi. Ylityöt ja korvaukset ovat kasvaneet euromääräisesti laskettuna paljon, mutta suhteellisesti maksettujen ylityöiden määrä on pysynyt noin 7,9 prosentissa maksetuista palkoista.

Kaupungin vuoden viimeisen päivän palvelussuhteiden määrä on pysynyt lähes samana kuin vuoden 2011 lopussa. Henkilöstön palvelussuhteiden määrä on vuoden 2019 lopussa 29 palvelussuhdetta eli 0,81 prosenttia korkeampi verrattuna vuoteen 2011.

Henkilöstömenoihin vaikuttaminen

Henkilöstömenoihin voi vaikuttaa pysyvästi käytännössä vain henkilöstömäärää muuttamalla. Kunnalliset palkat on työehtosopimuksin säädelty, työ on osin vuorotyötä ja maksettua ylityötä tehdään kohtuullisesti.

Henkilöstömäärää voidaan muuttaa rekrytointikiellolla eli hyödyntämällä henkilöstön irtisanoutumiset ja eläköitymiset. Rekrytointikielto vaikuttaa hitaasti eikä useinkaan ole mahdollista mm. säädettyjen tai suositeltujen henkilöstömitoitusten ja kuntalaisten palvelutarpeen johdosta.

Henkilöstöä voidaan vähentää myös irtisanomalla kerralla useampia henkilöitä taloudellisin ja tuotannollisin perustein. Porvoossa on kokemusta henkilöstön irtisanomisesta vuonna 2011. Yhteistoimintaneuvotteluiden päätteeksi irtisanottiin lopulta 41 työntekijää tai viranhaltijaa. Henkilöstövähennykset eivät kohdistu tasapuolisesti eri toimialoille säädettyjen tai suositeltujen henkilöstömitoitusten ja kuntalaisten palvelutarpeen johdosta.

Huhtikuussa 2020 aloitetuissa yhteistoimintaneuvotteluissa ei esitetä henkilöstömenojen vähentämistä irtisanomalla työntekijöitä tai viranhaltijoita.

Henkilöstömenoja voidaan tilapäisesti vähentää myös lomauttamalla. Lomauttaminen voidaan kohdentaa käytännössä kaikkiin työntekijöihin, vaikka kevään 2020 yhteistoimintaneuvotteluissa sosiaali- ja terveystoimen sekä Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstö rajattiin lomautusneuvotteluiden ulkopuolelle. Yhteistoimintaneuvotteluissa esitettiin lomautuksilla saatavan 3–5 miljoonan euron henkilöstömenosäästöt. Neuvotteluiden aikana esitystä täsmennettiin siten, että lomautettuja olisi ollut noin 1800–2200 henkilöä ja säästöpotentiaali olisi ollut noin 2,6–3,4 miljoonaa euroa.

Lomautusten toteuttaminen vaatii pitkän ajan. Palvelutuotanto häiriintyy usean kuukauden ajaksi, kun sijaisia ei palkata eikä ylityötä lähtökohtaisesti tehdä lomautusten johdosta. Edellisen vuonna 2009 toteutetun lomautuksen kokemusten perusteella rästiin jääneitä töitä tehtiin vielä pitkää lomautusten päätyttyä.

Tilapäisesti henkilöstömenoja voidaan alentaa myös vapaaehtoisilla palkattomilla vapailta. Porvoossa otetaan uudelleen käyttöön ns. talkoovapaa, jolloin työntekijä voi saada viikon vapaan siten, että palkka vähennetään viiden päivän osalta.

KT Kuntatyönantajat ja kunta-alan pääsopijajärjestöt ovat hyväksyneet 28.5.2020 ratkaisun uusista kunnallisista virka- ja työehtosopimuksista. Uusien sopimusten mukaisesti työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia siitä, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomaraha tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana. Uuden määräyksen mukaan lomarahen vaihtaminen vapaaksi on mahdollista vasta 31.8.2020 lukien.

Porvoossa lomarahat maksetaan paikallisen sopimuksen mukaisesti kesäkuun palkanmaksun yhteydessä. Kun lomaraha tulee kokonaisuudessaan maksetuksi kesäkuussa, ei lomarahaa voi enää vuonna 2020 vaihtaa vapaaksi.

Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät erimielisinä 19.5.2020. Työnantajaosapuoli esitti, että henkilöstö pääosin lomautettaisiin enintään kahdeksi viikoksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstöä lukuun ottamatta. Lisäksi työnantajaosapuoli esitti vaihtoehtona rekrytointikieltoa siten, että vuoden 2022 loppuun mennessä jätetään täyttämättä yhteensä 47,5-61,5 eläköitymisen tai irtisanoutumisen kautta vapautuvaa tehtävää. Työntekijäosapuoli ei hyväksynyt työnantajan esitystä lomautuksista tai rekrytointikiellosta. Henkilöstölle tarjotaan myös mahdollisuus vapaaehtoisesti ottaa palkatonta ns. talkoovapaata.

Kaupunginhallitus päätti 1.6.2020 kokouksessaan, että kestävä talouden ohjelman henkilöstösäästöt toteutetaan rekrytointikieltojen kautta useamman vuoden aikana. Samalla kaupunginhallitus päätti, että kaupunki ei lomauta henkilöstöä vuoden 2020 aikana 19.5.2020 päättyneiden yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena.

Investoinnit

Talousarvion investointisuunnitelmassa on syksyllä 2019 vahvistettu investointimäärärahat vuosille 2020–2026. Osana kestävän talouden ohjelman laatimista on tehty tarkistukset ja arvioitu uudelleen kaupungin investointisuunnitelmaa. Muutosesitykset keskittyvät etenkin talonrakennuksen, kuntatekniikan ja liikuntatoimen investointeihin. Lisäksi Porvoon Vesi on omassa suunnitelmassaan tuonut esiin säästämahdollisuudet investointien osalta.

Seuraavissa kappaleissa on ensisijaisesti käsitelty ne investointisuunnitelman kohteet, joihin varattuja määrärahoja esitetään siirrettäväksi tai poistettavaksi suunnitelmasta vuonna 2020. Liitteinä olevissa taulukoissa on esitetty muutokset koko suunnittelujaksolla vuosina 2020–2026.

Yhteenlaskettuna muutosten vaikutus talousarvion nettointeivointeihin vuodelle 2020 on 6 025 000 euroa. Koko suunnitelmakaudella 2020–2026 muutos on 6 105 000 euroa, josta 5 000 000 on siirtoa vuokratustannuksina käyttötalouteen.

Suunnitelmaan on lisätty myös kaupunkikehityksen hankkeita, jotka eivät ole sisällyneet vahvistettuun investointisuunnitelmaan. Näiden hankkeiden kokonaismäärärahan tarve on yhteensä 38,7 miljoonaa euroa, vuosille 2020–2022 14,7 miljoonaa euroa.

Toteutuessaan ja toiminnan käynnistyessä investoinneilla on pääsääntöisesti vaikutuksia myös käyttötalouteen. Näitä vaikutuksia ei ole arvioitu euromääräisesti.

Talonrakennusinvestoinnit, sivistystoimen kohteet

Hinthaaran sivistyskeskus -200 000 euroa

Hankesuunnittelun määrärahasta puolet eli 200 000 euroa siirretään ensi vuodelle. Hankesuunnitelman laatiminen aloitetaan syksyllä, joten koko määrärahaa ei ehditä käyttää tämän vuoden puolella.

Huhtisen koulun piharemontti -300 000 euroa

Huhtisen koulun ja Kuutamopolun päiväkodin piharemontti kilpailutetaan uudestaan. Tarjouspyyntöasiakirjat päivitetään käyttäjiltä saadun palautteen ja säästöehdotusten mukaisiksi. Remontille varataan yhteensä 800.000€, mikä jakautuu 500.000€ vuodelle 2020 ja 300.000€ vuodelle 2021.

Jokilaakson koulu -1 400 000 euroa

Rahankäyttöarvio tälle vuodelle 3 500 000 euroa. Liikuntasalirakennuksen korjaustyöt on tarkoitus aloittaa vielä keväällä ja uudisrakennuksen hankinta tehdään kesän aikana 2020. Osa uudisrakennuksen kustannuksia kohdistuu vasta ensi vuodelle.

Kvarnbackens skola -400 000 euroa

Kyseessä on alakoulu ja päiväkodin piha. Piharemonttia ei ole täysin välttämätöntä toteuttaa tänä vuonna. Koulun toiminta ei esty, vaikka piharemontti siirtyisi. Toiminnan turvallisuuteen liittyvät kiireelliset asiat otetaan kuitenkin huomioon.

Lycieparkens skola -400 000 euroa

Pihan korjaus voidaan siirtää eteenpäin. Koulun toiminta ei esty, vaikka piharemonttia ei tänä vuonna tehtäisikään.

Borgå Gymnasium -800 000 euroa

Julkisivu- ja ikkunaremontti siirtyy eteenpäin. Kilpailutus on myöhästynyt eikä se ehdi vuodelle 2020. Teknisesti korjaus voidaan siirtää eteenpäin. Kiinteistön julkisivu ja ikkunat ovat huonossa, mutta kestävät hankkeen siirtymisen vuodelle eteenpäin.

Itäisten alueiden koulut (Ilola ja Sannäs) -600 000 euroa

Korjausraha 600 000 euroa siirtyy vuoteen 2021 ja investointiraha 5 000 000 euroa menee nykyisten päätösten mukaisesti siirrettävien tilojen vuokratuloihin ts. siirtyy käyttötalouteen. Kokonaisuus liittyy kouluverkkojen korjaamiseen.

Muut talonrakennusinvestoinnit

Hallinnon toimitilojen keskittäminen

Kokonaismääräraha säilyy, rahankäyttöarviota 2021-2023 on täsmennetty.

Jäähalli -200 000 euroa

Jäähallin liittyy Kokonhallin kokonaisuuteen. Investointirahan määrä ja aikataulu riippuu alueen kokonaisratkaisusta. Laajuus ja määrärahatarve täsmentyy myöhemmin.

Kirjasto -500 000 euroa

Toiminnallisten muutosten tarpeiden ja laajuuksien selvittely vielä kesken.

Vähennys on yhteensä 4 800 000 euroa vuonna 2020 verrattuna hyväksyttyyn talousarvioon.

Sivistystoimi, liikuntatoimen irtain ja maanrakennus

Vuosi 2020

Uimarantojen perusparannustöitä ei toteuteta vuonna 2020 (50 000 euroa), tavoitteena on pitää rannat kunnossapidon kautta turvallisena käytössä.

Jäähallin tulostaulu on käyttökunnossa. Hankintaa siirretään, kunnes jäähallin mahdollisesta peruskorjauksesta tai uuden rakentamisesta on päätetty (säästö 30 000 euroa).

Kaupunki on lunastanut Inveonin alueen ja sen myötä myös käyttökelpoinen jääkaukalo siirtyi kaupungin omistukseen. Kaukalo siirretään tekojään kaukaloksi (säästö 50 000 euroa).

Kunnossapito traktorin hankinta siirretään vähintään vuoteen 2021 (siirto 75 000 euroa).

Vuodet 2022-2024

Hamarin yleisurheilukentän suunnittelutyö siirtyy vuoteen 2022 (50 000 euroa) ja toteutus vähintään vuoteen 2023 (550 000 euroa). Kenttää korjataan niin että se on turvallinen käyttää, kunnes mahdollinen hankintaohjelma toteutetaan.

Tekojään- ja pallokentän korjaus- ja laajennusinvestointihanke siirretään vuodelle 2022, jolloin hankintasuunnitelma tehdään vuonna 2022 (40 000 euroa) ja toteutus aikaisintaan vuonna 2023 (1 850 000 euroa). Tavoitteena on pitää kylmäjärjestelmä käytössä peruskorjaukseen asti.

Tennis- ja padelkenttää toteuttamaan on tavoitteena löytää yksityinen taho. Kaupunginpuiston tenniskentät peruskorjataan ja pidetään käytössä vielä muutamia vuosia (250 000 euron siirto vuodelle 2023).

Maastopyöräradan toteutusaikataulu siirretään vähintään vuoteen 2024 (15 000 euroa).

Lähiliikunta-alueen määräraha vuonna 2022 käytetään Hintahaaran lähiliikunta-alueen päivittämiseen (säästö 75 000 euroa).

Tekolumiladun ylläpidon mahdollisuuksia parannetaan (150 000 euroa aikaistetaan vuodelle 2021). Ylläpito toteutetaan hiihtoseuran kanssa.

Holkenin ulkoilureitin kunnostustöiden jatkaminen siirretään vuoteen 2023 (siirto 100 000 euroa).

Hamari-Haikko-Tolkkisten ulkoilureitin valmiiksi rakentaminen siirretään vuodelle toteutettavaksi aikaisintaan vuonna 2023 (siirto 150 000).

Kokonniemen maauimalan korjaukset siirretään vuodelle eteenpäin, hankintasuunnittelu vuoteen 2023 (50 000 euroa). Rakennuskustannukset tarkentuvat hankesuunnitelman pohjalta, arvio vuonna 2024 (300 000 euroa). Kustannukset tarkentuvat Kokonniemen konseptisuunnittelun kautta ja lopullisen hankintasuunnittelun valmistuttua.

Huoltoauton hankinta toteutetaan leasing-vaihtoehdolla. (vuonna 2021 säästö 40.000 euroa).

Liikuntavaunun hankinta siirretään vähintään vuodelle (siirto 20 000 euroa).

Liikuntasalien kalusteiden hankinta 2021 poistetaan (säästö 20 000 euroa).

Sivistystoimen muut investoinnit

Muiden sivistystoimen suunniteltujen investointihankkeiden osalta ei arvioida olevan merkittävää säästöpotentiaalia.

Sivistystoimi, vähennys yhteensä 205 000 euroa vuonna 2020 verrattuna hyväksyttyyn talousarvioon.

Maapolitiikka

Drooni – 40 000 eur

Kaupunkimittaus luopuu droonin hankinnasta.

Kuntatekniikka

Uudisrakennus -370.000 euroa

Länsi-Haikkoon asemakaava-alueen rakentamisessa jätetään tekemättä asfaltointeja ja viimeistelyjä. Säästö 100 000 euroa. Viimeistelyillä on vaikutusta jonkin verran alueen esteettisyyteen, mutta itse toimintaan hankkeen siirrolla eteenpäin ei ole vaikutuksia.

Haikkoonlammen kaava-alueen rakentaminen siirretään vuodesta 2020 vuoteen 2021. Säästö 250 000 euroa. Siirrostä johtuen tonttien valikoimaa on vähemmän, mutta muita vapaita tontteja on kaupungilla saatavilla 86 kappaletta.

Hornhattulan alueella jätetään viimeistelyitä tekemättä. Säästö on 20 000 euroa. Viimeistelyillä on vaikutusta jonkin verran tori-/pysäköintialueen esteettisyyteen, mutta itse alueen toimintaan hankkeen siirrolla ei ole vaikutuksia.

Perusparannus - 40 000 eur

Vanhan kaupungin kiveystöiden määrää vähennetään. Säästö on 40 000 euroa. Viimeistelyillä on vaikutusta jonkin verran alueen esteettisyyteen, mutta itse alueen toimintaan hankkeen siirrolla eteenpäin ei ole vaikutuksia.

Puistot -550 000 eur

Länsirannan tapahtumakentällä tehdään vain kuivatus ja nurmikkoalue. Säästö on 100 000 euroa. Pohjamaanstabiloinnit tehdään myöhemmässä vaiheessa (mahdollisesti vuonna 2021) yhdessä esiintymislavapaikan pohjarakentamisen sekä asfaltoinnin yhteydessä.

Länsirannan jokirannan tukimuurin rakentaminen jakautuu kahdelle vuodelle 2020 ja 2021. Säästö on 450 000 euroa. Hanke joudutaan tekemään talvityönä lupaehtojen ja työjärjestelyiden takia, joten määrärahojen käyttö jakautuu kahdelle vuodelle.

Avo-ojat -20 000 eur

Ojayhtymien ojien ruoppaus jakautuu vuosille 2020 ja 2021. Säästö on 20 000 euroa. Määrärahojen käyttö jakautuu kahdelle vuodelle työjärjestelyiden ja mahdollisten valtionavustusten takia.

Kaupunkikehitys, vähennys yhteensä 1.020.000 euroa vuonna 2020 verrattuna voimassa olevana talousarvioon.

Talousarvion ulkopuoliset hankkeet

Kulloon yritysalue

+ 1 000 000 €	2020
+ 5 000 000 €	2021
+ 5 000 000 €	2022

Rakennusurakan aloitusta on siirretty myöhemmäksi loppuvuoteen, määräraharake 2020 arvioidaan olevan 1 000 000 euroa.

Kevyenliikenteen hankkeet

Mt 170 jk/pp (Tyysteri-Ernestas)

+ 400 000 €	2020
+ 900 000 €	2021

Myrskyläntien jk/pp (Parikiventie-Papinjärventie)

+ 400 000 €	2021
-------------	------

Edellä esitetyissä kevyenliikenteen hankkeissa Uudenmaan ELY-keskus maksaa 50 prosenttia kustannuksista. Edellä esitetyt kustannukset ovat Porvoon kaupungin osuuksia (50 % kokonaiskustannuksista). ELY:n rahoitus on mahdollisuus saada vuosille 2020-2022.

Seuraavat talousarvion ulkopuoliset investointihankkeet päätetään erikseen kunkin vuoden talousarviossa:

ABC:n kaava-alue: Hatturinne, osa Puistokatua

+ 1 500 000 €	2023
+ 1 500 000 €	2024

Liityntäpysäköinti/pysäköintilaitos

+ 3 500 000 €	2023
+ 3 500 000 €	2024

Liikenneaseman ja liityntäpysäköinnin sekä siihen liittyvän katuinfran rakentaminen saman aikaisesti mahdollistaa säästöjen saamisen rakennuskustannuksissa ja mahdollistaa palveluiden saatavuuden sekä tukee joukkoliikenteeseen siirtymistä.

Mannerheiminväylä

+ 4 000 000 €	2024
+ 4 000 000 €	2025

Läntinen Mannerheimin väylä välillä Vanha Helsingintie-Mannerheiminkadun silta on tarkoitus muuttaa katu- maiseksi sisääntulotieksi, puistokaduksi, jonka varrelle kaavoitetaan korkealaatuisia asuin-, liike- sekä toimistotiloja.

Tori

+ 2 000 000 €	2022
+ 3 000 000 €	2023
+ 3 000 000 €	2024

Keskusta-alueen viihtyvyyden ja vetovoimaisuuden parantamiseksi torialue saneerataan laadukkaaksi ja viihtyisäksi kokoontumisalueeksi, joka koostuu useista erillisistä toiminnallisista vyöhykkeistä.

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen investointihankkeiden osalta ei arvioida olevan säästömahdollisuuksia.

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista suurimman osan muodostavat tietojärjestelmäinvestoinnit. Asiakas- ja potilastietojärjestelmään tehdään lakisäateisiä päivityksiä ja hankitaan uusia ominaisuuksia, jotka rahoitetaan investoinneista. Porvoon kaupunginhallitus on päättänyt, että Porvoo ei liity Apottiin, vaan jatkaa TietoEVERYn asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöä. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan nykyisten järjestelmien kehittämiseen on varattava lisäresursseja. Sosiaali- ja terveystoimen irtaimen omaisuuden investoinnit liittyvät terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden uusintaan.

Pelastustoimi

Pelastustoimen öljyntorjuntainvestointeihin joudutaan tekemään muutoksia johtuen öljyntorjuntarahaston varojen ehtymisestä. Tällä ei ole nettovaikutuksia suunnittelujakson aikana.

Talousarvion ulkopuoliset hankkeet ja suunnitelmat

Kulloon yritysalue

Kulloon yritysalue on Porvoon tärkein yritystonttialue lähivuosina. Kaupungin kannalta on tärkeää, että kunnallistekniikka rakennetaan ja tonttien luovutus voidaan aloittaa suunnitellussa aikataulussa. Alueen tonteista on jo ollut kysyntää.

Kulloon yritysalueen tonttimyyntiä ei voida aloittaa, ennen kuin alueelle on toteutettu riittävä kunnallistekniikka. Tonttien markkinointiin voidaan ryhtyä, kun varma tieto kunnallistekniikan valmistumisen aikataulusta on tiedossa.

Tällä hetkellä on menossa kunnallistekniikan rakentamisen kilpailutus. Tavoitteena on aloittaa kunnallistekniikan rakentaminen syksyllä 2020 ja toteuttaa se siihen vaiheeseen, että tontteja voidaan alkaa rakentamaan vuoden 2021 loppupuolella.

Kaupunki saa arviolta 4,6 miljoonaa euroa tuloja tontin myynnistä ja maankäyttösopimuksista. Kaupunki voi luovuttaa alueelta 19 tonttia. Tämän hetken arvion mukaan kaupungin omistamien tonttien arvo on noin 1,9 miljoonaa euroa. Kaupunki on saanut maankäyttösopimuskorvauksia rahaa 1,08 miljoonaa euroa ja maata 0,84 miljoonan euron arvosta.

Maankäyttösopimuskorvauksina kaupungille on tulossa vielä noin 660 000 euroa. Korvaukset maksetaan rakentamisen etenemisvauhdin mukaan. Noin 2 miljoonan euron edestä maankäyttökorvauksia maksaneet maanomistajat eivät voi myydä tontteja eivätkä saada tuloja alueelta, ennen kuin alueella on riittävä kunnallistekniikka.

Kulloon yritysalueen asemakaava mahdollistaisi arviolta noin 400–500 uutta työpaikkaa (alueella on nykyisin noin 250 työpaikkaa) ja 39 uuden tontin rakentamisen, joissa rakennusoikeutta on yhteensä 175 000 k-m².

Rahoitusjohto on arvioinut alueen toteutumisen vaikutuksia verotuloihin. Verotuottojen lopullinen vaikutus riippuu siitä, minkälaisia yrityksiä ja työntekijöitä alueelle lopulta sijoittuu.

Hankkeen mahdollisia verotuottoja voidaan kuitenkin arvioida karkealla tasolla.

Kunnallisveron tuotto kasvaa, mikäli uudet työpaikat tuovat uusia veronmaksajia Porvooseen. Jos noin puolet (200 kpl) uusista työntekijöistä asuisi Porvoossa, kasvaisi kaupungin kunnallisveron tuotto palveluiden käytön jälkeen noin 660 000 euroa vuodessa.

Yhteisöveron tuoton kasvu riippuu voimakkaasti siitä, min-kälaista tulosta yritykset tekevät. Jos varovaisesti arvioidaan, että yhteisövero kasvaisi arviolta 700 euroa työntekijää kohden, kasvaisi kaupungin yhteisöveron tuotto noin 350 000 euroa vuodessa.

Kiinteistöveron tuotto kasvaa, kun alueella rakennetaan uusia rakennuksia. Jos koko alue rakentuu suunnilleen asemakaavan mukaisesti, voisi kaupungin kiinteistöverotulot kasvaa arviolta noin 300 000–400 000 euroa.

Yhteensä Kulloon alueen rakentaminen voisi kasvattaa kaupungin verotuloja vuositasolla yhteensä noin 1,3–1,4 miljoonaa euroa. Laskelma perustuu oletukseen, että tontin menevät kaupaksi ja alueelle saadaan uusia yrityksiä, mutta laskelma on tehty varovaisuuden periaatetta noudattaen.

Kulloon yritysalue on lähivuosien merkittävin työpaikka-alue Porvoossa. Aluetta tullaan markkinoimaan Kilpilahden yritysalue nimellä mm. kiertotalouteen sopivana alueena. Alue tarjoaa yhteistyömahdollisuuksia energia- ja kemianteollisuuden alihankkijaverkostolle. Aluetta markkinoitaessa ja sen toteutuessa Porvoo saa lisää positiivista näkyvyyttä.

Porvoon kaupungin leirikeskus -selvitys

Kaupunginhallituksen toimeksiannosta on tehty konsulttiselvitys Porvoon kaupungin alueelle mahdollisesti sijoittuvan leirikeskustoiminnan liiketaloudellisista edellytyksistä. Selvityksen pohjana on ollut kaupungin asiantuntijoiden laaja nk. Övik-leirikeskusselvitys, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen

Övikin tarveselvitys sekä Swecon kuntokartoitusraportit. Työ luovutetaan kaupungille ja raportoidaan kaupunginhallitukselle toukokuun aikana. Kestävän talouden ohjelma ei pidä sisällään kaupungin merkittävää investointia leirikeskustointintaan.

ARC taidemuseo -selvitys

Kaupunginhallituksen toimeksiantona on tehty konsulttiselvitys kaupunkiin mahdollisesti toteutettavasta taidemuseon liiketaloudellisista edellytyksistä. Selvityksessä on otettu kantaa investoinnin suuruuteen ja erilaisiin rahoitusvaihtoehtoihin. Selvityksessä on selvitetty kahta eri kokoista vaihtoehtoa. Selvitys luovutetaan kaupunginhallitukselle toukokuun aikana. Kestävän talouden ohjelma ei pidä sisällään kaupungin merkittävää investointia taidemuseoon.

Raideyhteyksien kehittäminen

Raideyhteyksien kehittämiseen on varattu vuoden 2020 talosarvioissa 2 miljoonaa euroa. Todennäköisesti rahausummaa ei tulla käyttämään, mutta asiaan liittyvät selvityksen ovat kesken. Määrärahavaraukseen vuosille 2021–2026 tulee varautua erikseen.

Työllisyyskokeilu

Työllisyyden kuntakokeilujen osata asian valmistelu jatkuu. Mikäli kaupunki päättää hakea mukana kokeiluun, tulee sen resurssointi ja määrärahan tarve päättää erikseen.

Muut hankkeet

Lisäksi on tunnistettu joitakin muita selvityksiä tai hankkeita, joilla toteutuessaan on investointimäärärahatarpeita ja myös käyttötalousvaikutuksia. Investointisuunnitelmaan sisällymättömät (> 200 000 euroa) hankkeet listataan ohjelman lopulliseen versioon erikseen.

Kaupunki yhteensä, vertailu vahvistettuun talousarvioon

INVESTOINNIT	Kok. määrärahan tarve 2020-26	TA2020	Voidaanko siirtää?	TA2020 muutettu	TA2021 muutettu	TS2022 muutettu	2023 muutettu	2024 muutettu	2025 muutettu	2026 muutettu
KONSERNIHALLINTO	-150 946 000	-24 166 000	-5 820 000	-18 346 000	-32 895 000	-36 895 000	-17 430 000	-18 120 000	-19 610 000	-7 650 000
Kaupunginhallitus	-81 440 000	-15 840 000	-4 800 000	-11 040 000	-22 950 000	-25 350 000	-2 050 000	-7 450 000	-11 950 000	-650 000
Irtain omaisuus	-1 190 000	-340 000	0	-340 000	-550 000	-300 000	0	0	0	0
Talonrakennus	-80 250 000	-15 500 000	-4 800 000	-10 700 000	-22 400 000	-25 050 000	-2 050 000	-7 450 000	-11 950 000	-650 000
Kaupunkikehityslautakunta	-69 506 000	-8 326 000	-1 020 000	-7 306 000	-9 945 000	-11 545 000	-15 380 000	-10 670 000	-7 660 000	-7 000 000
Irtain omaisuus	-3 586 000	-416 000	-40 000	-376 000	-655 000	-735 000	-450 000	-420 000	-530 000	-420 000
Kiinteä omaisuus	-7 000 000	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Kuntatekniikka	-58 920 000	-6 910 000	-980 000	-5 930 000	-8 290 000	-9 810 000	-13 930 000	-9 250 000	-6 130 000	-5 580 000
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	-2 800 000	-400 000	0	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-2 800 000	-400 000	0	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Irtain omaisuus	-2 800 000	-400 000	0	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
SIVISTYSTOIMI	-8 826 000	-1 506 000	-205 000	-1 301 000	-865 000	-790 000	-1 915 000	-2 800 000	-825 000	-330 000
Sivistyslautakunta	-8 826 000	-1 506 000	-205 000	-1 301 000	-865 000	-790 000	-1 915 000	-2 800 000	-825 000	-330 000
Irtain omaisuus	-2 476 000	-696 000	-155 000	-541 000	-565 000	-450 000	-420 000	-260 000	-100 000	-140 000
Liikuntapalvelujen maanrakennus	-6 350 000	-810 000	-50 000	-760 000	-300 000	-340 000	-1 495 000	-2 540 000	-725 000	-190 000
ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI	-6 060 000	-865 000	0	-865 000	-865 000	-795 000	-985 000	-850 000	-850 000	-850 000
Aluepelastuslautakunta	-6 060 000	-865 000	0	-865 000	-865 000	-795 000	-985 000	-850 000	-850 000	-850 000
Irtain omaisuus menot	-7 972 500	-1 012 500	-915 000	-915 000	-915 000	-942 500	-2 010 000	-1 095 000	-1 000 000	-1 095 000
Irtain omaisuus tulot	1 912 500	147 500	50 000	50 000	50 000	147 500	1 025 000	245 000	150 000	245 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (netto)	-168 632 000	-26 937 000	-6 025 000	-20 912 000	-35 025 000	-38 880 000	-20 730 000	-22 170 000	-21 685 000	-9 230 000

alkuperäinen TA-TS 2020 -2026	-174 737 000	-26 937 000	-48 600 000	-42 390 000	-13 590 000	-14 425 000	-18 285 000	-10 510 000
investoinnit yhteensä								
Muutos vahv. TA vs muutettu TA	-6 105 000	-6 025 000	-13 575 000	-3 510 000	7 140 000	7 745 000	3 400 000	-1 280 000

Talousarviosta puuttuvat	Kok. määrärahan tarve 2020-26	TA2020	Tarve 2020	Tarve 2021	Tarve 2022	Tarve 2023	Tarve 2024	Tarve 2025	Tarve 2026
Kulloon yritysalue	-11 000 000	0	-1 000 000	-5 000 000	-5 000 000				0
Tori	-8 000 000	0			-2 000 000	-3 000 000	-3 000 000		0
Mannerheiminväylä	-8 000 000	0					-4 000 000	-4 000 000	0
Kevyen liikenteen väylät	-1 700 000	0	-400 000	-1 300 000					0
Pysäköintilaitos	-7 000 000	0				-3 500 000	-3 500 000		0
ABC:n kaava-alue: Hatturinne, osa									
Puistokatua	-3 000 000	0				-1 500 000	-1 500 000		0
Yhteensä	-38 700 000	-	-1 400 000	-6 300 000	-7 000 000	-8 000 000	-12 000 000	-4 000 000	-
INVESTOINNIT YHT. (ml.lisäykset)	-207 332 000		-22 312 000	-41 325 000	-45 880 000	-28 730 000	-34 170 000	-25 685 000	-9 230 000

Talonrakennus, hankkeittain

INVESTOINNIT	Kok. määrärahan tarve 2020-26	TA2020	Voidaanko siirtää?	TA2020 muutettu	TA2021 muutettu	TS2022 muutettu	2023 muutettu	2024 muutettu	2025 muutettu	2026 muutettu
Talonrakennus	-80 250 000	-15 500 000	-4 800 000	-10 700 000	-22 400 000	-25 050 000	-2 050 000	-7 450 000	-11 950 000	-650 000
5005 Hallinnon toimittajien keskitäminen (sii)	-12 100 000	-100 000		-100 000	-4 000 000	-7 000 000	-1 000 000			
5035 IT-konesali	-300 000	-300 000		-300 000						
5050 Hankesuunnitelmat ja kuntoselvitykset	-1 050 000	-150 000		-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
5060 Varikko Kaupunginhaka	-5 900 000	-150 000		-150 000	-2 250 000	-3 500 000				
5115 Huhtisen päiväkot	-2 700 000	-200 000		-200 000	-1 000 000	-1 500 000				
5119 Päiväkot Metsätähti	-9 500 000	-3 300 000		-3 300 000	-6 200 000					
5145 Pohj. ja etel. osien varh.kasv.palv.	-100 000	-100 000		-100 000						
5302 Hintaajan sivistyskeskus (siirretty)	-3 400 000	-400 000	-200 000	-200 000	-1 700 000	-1 500 000				
5316 Huhtisen koulu (siirretty)	-800 000	-800 000	-300 000	-500 000	-300 000					
5330 Gammelbacken kouluhanke	-11 600 000	0		0			-200 000	-3 500 000	-7 900 000	
5339 Jokilaakson koulu (siirretty)	-4 900 000	-4 900 000	-1 400 000	-3 500 000	-1 400 000					
5406 Kvarnbackens skola (siirretty)	-1 400 000	-1 400 000	-400 000	-1 000 000	-400 000					
5420 Lyceiparkens skola (siirretty)	-400 000	-400 000	-400 000	0		-400 000				
5425 Borgå gymnasium (siirretty)	-1 200 000	-800 000	-800 000	0	-800 000	-400 000				
5439 Itäisten alueiden koulut	-600 000	-600 000	-600 000	0	-600 000					
5520 Porvoontalo	-5 500 000	-300 000		-300 000	-2 600 000	-2 600 000				
5535 Jäähalli	-6 900 000	-200 000	-200 000	0	-	0	-200 000	-3 300 000	-3 400 000	
5540 Pallokentän pukusuojat	0						0			
5545 Kokonhalli	-7 500 000			0		-7 500 000				
5555 Kirjasto	-500 000	-500 000	-500 000	0	-500 000					
5702 Keskustan toilet-tilat	-400 000	-400 000		-400 000						
5770 Energiansäästöinvestoinnit	-3 500 000	-500 000		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

Kaupunkikehitys, hankkeittain

INVESTOINNIT	Kok. määrärahat tarve 2020-26	TA2020	Voidaanko siirtää?	TA2020 muutettu	TA2021 muutettu	TS2022 muutettu	2023 muutettu	2024 muutettu	2025 muutettu	2026 muutettu
Kaupunkikehityslautakunta	-69 506 000	-8 326 000	-1 020 000	-7 306 000	-9 945 000	-11 545 000	-15 380 000	-10 670 000	-7 660 000	-7 000 000
Irtain omaisuus	-3 586 000	-416 000	-40 000	-376 000	-655 000	-735 000	-450 000	-420 000	-530 000	-420 000
1001 Traktori, traktorikaivuri	- 200 000					-200 000				
1031 Pakettiautot, uudet	- 130 000	-10 000		-10 000	-40 000		-40 000		-40 000	
1032 Kuorma-autot	- 300 000			0		-300 000				
1034 Pakettiautot, käytetyt	- 170 000	-30 000		-30 000	-30 000	-30 000		-40 000		-40 000
1036 Pyöräkuormaaja	- 100 000			0					-100 000	
1048 Katujen kunnossapitokalusto	- 900 000	-200 000		-200 000	-50 000	-50 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
1075 Maastomittaus- ja tulostuslaitteet	- 291 000	-66 000	-40 000	-26 000	-75 000	-40 000	-40 000	-40 000	-70 000	-40 000
1076 Pienkalusto kuntatekniikka	- 130 000	-30 000		-30 000	-10 000	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
1081 Mittauskalusto kuntatekniikka	- 100 000	-20 000		-20 000	-20 000	-20 000		-20 000		-20 000
Tiehöylä (puuttunut TA2020-TA2022?)	- 400 000			0	-400 000					
1086 Kairavaunu	- 90 000			0			-90 000			
1087 Puistojen pienkoneet	- 740 000	-60 000		-60 000	-30 000	-50 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
1088 Pakettiautot maapolitiikka	- 35 000			0		-35 000				
Kiinteä omaisuus	-7 000 000	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Kuntatekniikka	-58 920 000	-6 910 000	-980 000	-5 930 000	-8 290 000	-9 810 000	-13 930 000	-9 250 000	-6 130 000	-5 580 000
6069 Talousarvio uudisrakennus, kadut	- 20 570 000	-2 760 000	-370 000	-2 390 000	-2 500 000	-3 450 000	-5 350 000	-2 990 000	-2 220 000	-1 670 000
6070 Talousarvio perusparannus, kadut	- 10 580 000	-640 000	-40 000	-600 000	-1 680 000	-3 160 000	-3 310 000	-610 000	-610 000	-610 000
6159 Kevyenliikenteen väylät, erittelemätön	- 2 470 000	-80 000		-80 000	-140 000	-180 000	-320 000	-1 450 000	-150 000	-150 000
6559 Liikennejärjestelyt, erittelemätön	- 1 500 000	-180 000		-180 000	-220 000	-220 000	-220 000	-220 000	-220 000	-220 000
6659 Päällystäminen, erittelemätön	- 9 900 000	-1 200 000		-1 200 000	-1 300 000	-1 400 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
6899 Puistot, erittelemätön	- 5 820 000	-1 700 000	-550 000	-1 150 000	-1 450 000	-670 000	-1 050 000	-500 000	-500 000	-500 000
7059 Satama, erittelemätön	- 2 800 000	-50 000		-50 000	-350 000	-100 000	-1 050 000	-1 050 000	-100 000	-100 000
7239 Avo-ojien perusparannus	- 1 130 000	-100 000	-20 000	-80 000	-150 000	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000
7399 Työpaikka-alueet	- 1 850 000			0	-150 000	-100 000	-600 000	-400 000	-300 000	-300 000
7500 Tutkimus ja suunnittelu	- 2 300 000	-200 000		-200 000	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000

Sivistystoimi, hankkeittain

INVESTOINNIT	Kok. määrärahat tarve 2020-26	TA2020	Voidaanko siirtää?	TA2020 muutettu	TA2021 muutettu	TS2022 muutettu	2023 muutettu	2024 muutettu	2025 muutettu	2026 muutettu
SIVISTYSTOIMI	-8 826 000	-1 506 000	-205 000	-1 301 000	-865 000	-790 000	-1 915 000	-2 800 000	-825 000	-330 000
Sivistyslautakunta	-8 826 000	-1 506 000	-205 000	-1 301 000	-865 000	-790 000	-1 915 000	-2 800 000	-825 000	-330 000
Irtain omaisuus	-2 476 000	-696 000	-155 000	-541 000	-565 000	-450 000	-420 000	-260 000	-100 000	-140 000
1050 Musiikkiopiston irtain omaisuus (soittimet)	-205 000	-45 000		-45 000	-40 000	-20 000	-20 000	-20 000	-40 000	-20 000
1052 Liikuntapalvelujen huoltoauto (siirretty)	-80 000			0			-40 000			-40 000
1053 Liikuntapalvelujen pienkoneet	-100 000	-20 000		-20 000		-20 000	-20 000		-20 000	-20 000
1054 Liikuntapalvelujen kunnossapitokalusto	-270 000			0			-40 000	-190 000		-40 000
1055 Nuorisopalvelujen irtain omaisuus	-20 000			0			-20 000			
1057 Jäähallin tulostaulu (pois)	0	-30 000	-30 000	0						
1058 Liikuntapalvelut, siirrettävä katsomo	-50 000			0			-50 000			
1059 Pallokentän kaukalo (pois)	0	-50 000	-50 000	0						
1060 Liikuntavaunu	-20 000			0	0	-20 000				
1061 Liikuntasalien kalusteet	-120 000	-20 000		-20 000	0	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
1062 Liikuntapalvelujen laiturit	-40 000			0	-40 000					
1063 Liikuntapalvelujen traktorit (siirto)	-200 000	-75 000	-75 000	0	-75 000	-125 000				
1065 Sivistystoimen it-hankinnat	-240 000	-60 000		-60 000	-60 000	-60 000	-60 000			
1066 Sivistystoimen irtain omaisuus	-200 000	-50 000		-50 000	-50 000	-50 000	-50 000			
1067 Varhaiskasvatuksen it-hankinnat	-400 000	-100 000		-100 000	-100 000	-100 000	-100 000			
1068 Koulujen it-hankinnat	-400 000	-200 000		-200 000	-200 000					
1121 Musiikkiopiston ICT-hankinnat	-40 000			0		-20 000			-20 000	
1122 Taidekoulun ICT-hankinnat	-15 000			0		-15 000				
1136 Pääkirjaston kalusto	-76 000	-46 000		-46 000				-30 000		
1143 Kesäteatteri, siirrettävä katsomo	-80 000			0				-80 000		
Liikuntapalvelujen maanrakennus	-6 350 000	-810 000	-50 000	-760 000	-300 000	-340 000	-1 495 000	-2 540 000	-725 000	-190 000
4001 Hamarin urheilupuisto (siirto)	-600 000			0	0	-50 000	-550 000			
4008 Kevätkummun ja Skaftskärin liikuntapuisto	-550 000			0			-50 000	-500 000		
4075 Tekojää ja pallokenttä (siirto)	-1 890 000			0			-40 000	-1 850 000		
4081 Tennis- ja padelkenttä (siirto)	-250 000			0			-250 000			
4175 Maastopyörärata (siirto)	-45 000	-15 000		-15 000	0	-15 000		-15 000		
4180 Lähiliikuntapaikat ja -alueet (siirto)	-225 000			0			-75 000	-75 000	-75 000	
4185 Harjoittelualue eri lajeille	-200 000			0		-200 000				
4186 Lähiliikunta-alue Tolkkinen ja ulkoilureitti	-50 000	-50 000		-50 000						
4187 Lähiliikunta-alue Näsi (lisäys)	-575 000	-475 000		-475 000	-100 000					
4188 Lähiliikunta-alue Peipon kenttä (siirto)	-350 000			0					-350 000	
4189 Lähiliikunta-alue Hinthaaara (siirto)	-75 000			0		-75 000				
4190 Tekolumijärjestelmän rakentaminen (siirto)	-150 000			0	-150 000	0				
4203 Holkenin ulkoilureitti (siirto)	-100 000			0		0	-100 000			
4205 Hasselholmenin ulkoilualue ja uimaranta	-230 000			0			-230 000			
4206 Hamari-Haikoo ulkoilureitti (siirto)	-150 000			0		0	-150 000			
4207 Porvoo - Pohjoinen ulkoilureitti (siirto)	-40 000			0						-40 000
4208 Tolkkisten ulkoilualue (siirto)	-100 000			0						-100 000
4210 Virvikin telta- ja leirialue	-20 000	-20 000		-20 000						
4251 Kokkonniemen maauimala (siirto)	-350 000			0			0	-50 000	-300 000	
4259 Uimarannat, erittelemättömät (pois v 2020)	-200 000	-50 000	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	-50 000		-50 000
4350 Kuntoportaat	-200 000	-200 000		-200 000						

Tiivistelmät lautakuntien, johtokuntien ja vaikuttajatoimielinten lausunnoista

Kaupunkikehityslautakunta

Kaupunkikehityslautakunta puolsi Kestävän talouden ohjelmaa muutamin muutoksin. Lautakunta esitti säästökohteista poistettavaksi kesätyöntekijöitä koskevan kohdan sekä kaupunkikehityslautakunnan kokousten harventamista koskevan kohdan. Elinkeinopäällikön tehtävän täyttämättä jättämisen sijaan lautakunta päätti esittää elinkeinopäällikön rekrytoinnin siirtoa myöhemmäksi. Kaupunkisuunnittelun asiantuntijapalkkioiden vähentämistä lautakunta esitti 100.000 eurolla alkuperäisen 350.000 euron sijaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti lausunnossaan joitakin muutoksia ohjelmaan. Lautakunta esitti, että ilmainen ehkäisy lopetetaan 20-25 vuotiailta, mutta sen tarjoamista jatketaan alle 20-vuotiaille. Säästökohteista tulisi poistaa lasten puheterapian ostopalveluiden vähentäminen, vauvaperheiden ennaltaehkäisevän kotipalvelun lopettaminen sekä säästö, joka syntyisi edellisen johdosta kotipalveluiden palvelusetelin käytössä. Lastensuojelun laitossijoituksen määrän vähentämisen sijaan tulisi tarkastella lastensuojelun laitossijoitusten kustannusten vähentämistä. Rekrytointien siirtämistä koskevaa kirjausta tulisi muokata. Säästökohteista poistettaisiin lisäksi omaishoidontuen keskeyttäminen. Asiakasmaksuja ei lautakunnan esityksen mukaan tulisi korottaa.

Lisäksi lautakunta lausuu, että palveluiden laatua ja henkilöstön jaksamista on seurattava, jotta palveluissa tapahtuvat muutokset saadaan toteutettua asianmukaisesti. Koronavirus on lausunnon mukaan lisännyt henkilöstön kuormitusta ja osa säästötoimista saattaa lisätä tätä taakkaa. Erityisesti on valvottava, miten tehdyt päätökset vaikuttavat työhyvinvointiin, jotta pitkäjänteinen työ hyvinvoinnin parantamiseksi ei valuisi hukkaan. Työkykyä ylläpitäviin toimiin on ryhdyttävä tarvittaessa riittävän ajoissa.

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta toteaa, että koronakriisin vaikutuksia toimialalla on jo nähty kevään aikana. Kustannus- ja palvelurakenteen tarkistaminen on tarpeen, mutta lautakunta toteaa aikataulun olevan liian tiukka koulu- ja päiväkotiverkkoja koskevien päätösten tekemiseen. Lisäksi lautakunta muistuttaa päätösten vaikutusarviointien tekemisestä. Investoinneista lautakunta painottaa palvelun saatavuutta eri puolilla kaupunkia myös tulevaisuudessa.

Lautakunta ilmaisee huolensa kevään poikkeustilan vaikutuksista oppilaisiin ja henkilökuntaan ja toteaa katsovansa, ettei muutoksia tai leikkauksia tule tehdä tuntekokeeseen. Koulukuljetusperiaatteita ei ole lautakunnan mukaan syytä avata.

Lautakunta katsoo, että sivistyspalveluiden henkilöstön lomautuksia tulisi välttää. Lautakunta toteaa, että poikkeusolojen vaikutukset lapsiin, nuoriin ja perheisiin ovat merkittävät ja että vakavien seurauksien ennaltaehkäisemiseksi tarvitaan panostusta heidän hyvinvointiinsa. Henkilöstön rooli tässä on lautakunnan mukaan tärkeä.

Päiväkotiverkon selvitystä voidaan lautakunnan mukaan tehdä selvittämällä palvelun tuottamista. Lautakunta kuitenkin edellyttää, että varhaiskasvatuspalveluita olisi jatkossakin saatavilla lakkautettavien päiväkotien alueella, esimerkiksi lähikoulun yhteydessä tai yksityisen toimijan tuottamana. Lisäpaikkojen luomista resurssikertoimen 1,5 poistamalla ei ole lautakunnan mukaan oikea tapa paikkojen lisäämiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa tällä hetkellä tehtävien selvitysten osalta lausunto toteaa, että selvitysten tavoitteena on parantaa laatua ja kustannustehokkuutta. Säästöjä on kuitenkin mahdollista saavuttaa vasta pitemmällä aikavälillä, eikä niitä lautakunnan mukaan pysty vielä arvioimaan. Lautakunta toteaa, että kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen rakenneuudistuksiin palataan meneillään olevien selvitysten valmistuttua.

Asiakasmaksuista lautakunta toteaa, että KoMbi:n kurssimaksut sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden asiakasmaksut ovat alhaisemmat kuin muissa kunnissa. Edellä mainituissa lautakunta näkee mahdollisuutta maltillisin korotuksiin.

Lautakunta muistuttaa liikuntaohjelmasta ja sen painopisteistä ja toteaa, että näihin kohdistuvia säästöjen toteuttaminen olisi ohjelman tavoitteiden vastaista. Säästöjä voisi kuitenkin lautakunnan mukaan saada esimerkiksi pidentämällä jäähallin kesäsulkuja neljän kuukauden mittaiseksi. Kesäsulun pidentäminen on lautakunnan mukaan myös etu ympäristönäkökulmasta. Lautakunta muistuttaa, että liikuntatilojen hoidon järjestämisestä on selvitetty jo aikaisemmin. Aikaisemmin tehtyjen selvitysten mukaan säästöjä ei ole saatavissa nykyjärjestelmän muuttamisella, eikä lautakunta näe tälle syytä.

Koulutusjaostot

Suomenkielinen koulutusjaosto toteaa lausunnossaan, että tehtävillä säästötoimilla saisi olla suoraa vaikutusta lasten ja nuorten hyvinvointiin tai tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Opetuksen laadun takaamiseksi koulutusjaosto näkee, ettei opetuksen tuntimääristä, opettajien koulutuksesta tai opetuksen laadusta tulisi tinkiä.

Opettajia ei suomenkielisen koulutusjaoston mukaan tulisi lomauttaa, mutta mikäli lomautus on välttämätön niin lomautusten tulisi jaoston mukaan sijoittaa muuhun ajankohtaan kuin syksyyn 2020. Jaosto huomauttaa, että etäopetuksen jälkeen oppilaiden tuen tulee olemaan normaalia suurempi syksyllä 2020. Lomautuksille tulisi jaoston mukaan ajoittaa niin, että vaikutukset oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin olisivat mahdollisimman pienet.

Suomenkielinen koulutusjaosto tunnistaa sopeuttamistarpeen ja toteaa lausunnossaan, että sekä kouluverkon että investointipäätösten uudelleenarviointi saattaa olla järkevää. Jaosto kuitenkin katsoo, ettei ryhmäkokoja saa kasvattaa ja peräänkuuluttaa tarkempia selvityksiä säästöistä, joita on saavutettu aikaisemmin tehdyillä lakkautamispäätöksillä.

Lausunnossaan suomenkielinen koulutusjaosto painottaa tarkastelua sektoreiden yli, ettei yhden säästö jää toisen kuluksi. Jaosto muistuttaa lausunnossaan myös lapsivaikutusarvioinnin tekemisen tärkeydestä.

Lausunnossaan **ruotsinkielinen koulutusjaosto** painottaa laadukkaan opetuksen ylläpitämistä. Jaosto huomauttaa lausunnossaan, että virusepidemian tilanne luo epävarmuutta myös tulevan syksyn osalta. Jaosto näkee, ettei luvun vuoden 2020-2021 osalta tule tehdä säästötoimia ja että tuntekhyksen leikkaamista olisi erityisen vahingoittavaa.

Jaosto nostaa myös lausunnossaan esille, että viime vuosina on jo tehty rakenteellisia muutoksia. Jaoston näkemys on, että itäisen Porvoon kouluverkko tulisi ottaa uudestaan käsittelyyn, jotta voidaan turvata sekä ruotsinkielisiä että suomenkielisiä opetuspalveluita alueella. Vanhojen koulurakennusten kunnostamisen sijaan tulisi jaoston mukaan perustaa kaksikielinen koulutuskeskus itäiselle alueelle ja näin taata riittävä oppilasmäärät ja turvata opetus pitkällä aikavälillä.

Jaosto huomauttaa, että mahdollisilla säästötoimilla voi olla negatiivisia pitkän aikavälin vaikutuksia lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Itä-uudenmaan pelastuslautakunta

Itä-uudenmaan pelastuslautakunta päätti hyväksyä Kestävän talouden ohjelman 2020-2026 esityksen mukaisena.

Liikelaitos Porvoon Vesi, johtokunta

Johtokunta toteaa lausunnossaan, että laadukkaiden vesihuoltopalveluiden tuottaminen edellyttää riittävää resursointia. Talouden tasapainottamisessa tulee huomioida seuraukset, sillä vesihuollon investointien siirtäminen ja henkilöstöresurssien rajoittaminen ei ole riskitöntä. Kestävän talouden haasteet kasvavat, jos välttämättömät investoinnit kasaantuvat. Johtokunta lausuu, että terveen talouden tulevaisuus löytyy toimijoiden välisestä yhteistyöstä. Kaupungin kehittämistä koskevat investoinnit tulee suunnitella yhdessä, jolloin kustannuksia voidaan jakaa ja ennakoita. Porvoon veden tulee vastata vain vesihuoltolähtöisistä kustannuksista.

Johtokunta hyväksyy esitetyt säästöt ohjelman mukaisena.

Liikelaitos Porvoon Tilapalvelu, johtokunta

Porvoon Tilapalveluiden johtokunta päätti antaa lausunnon kestävän talouden ohjelmasta ja lisäsi siihen lauseen, ettei ehdotuksessa olla kuitenkaan luopumassa kotimaisuusasteesta eikä strategian mukaisista tavoitteista. Säästökohteista johtokunta päätti näin ollen esittää poistettavaksi luomumaidon vaihtamisen tavalliseksi rasvattomaksi maidoksi sekä kouluruokailun kasvisruokavaihtoehtosta luopumisen.

Liikelaitos Kuninkaantien työterveys

Lausunnossaan liikelaitoksen johtokunta toteaa, että ohjelman liikelaitosta koskevat rakenteelliset ja toiminnalliset muutosehdotukset eivät tuo säästöjä Porvoon kaupungille. Henkilöstösäästöjen johdosta menetetään samalla myyntituottoja, jotka ovat merkittävästi henkilöstösäästöjä suuremmat.

Johtokunta toteaa, että työterveyden palveluiden tarve korostuu epidemian aikana, koska se tukee yritys- ja henkilöasiakkaita sekä esimiehiä heidän työssään ja jaksamisessaan. Lomautukset eivät myöskään lausunnon mukaan tuo säästöjä, sillä työterveydellä on vastuu järjestää palveluita Porvoon, Sipoon, Askolan ja Pornaisten alueella oleville yrityksille ja kunnille. Lomautus olisi liikelaitokselle haitallinen,

sillä henkilöstön resurssien organisoiminen on haasteellista ja sopimusten noudattaminen vaikeutuu.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto on käynyt läpi Kestävän talouden ohjelman ja antanut siitä lausuntonsa. Nuorisovaltuusto toteaa ohjelman kurittavan lapsia ja nuoria suhteettoman paljon.

Nuorisovaltuusto puoltaa kunnallisveron nostoa 0,25%-yksiköllä ja näkee, että sillä ei olisi merkittäviä haittapuolia kuntalaisille. Kiinteistöveron korottamista se ei kannata sen vähäisen hyödyn takia. Asiakasmaksuihin ehdotetut korotukset eivät saa kannatusta. Nuorisovaltuusto ei ylipäätään kannata maksujen korottamista esim. liikuntapalveluissa ja kansalaisopistossa, sillä se voi pahimmillaan heijastua sosiaali- ja terveyspalveluiden tarpeeseen.

Nuorisovaltuusto ei pidä sosiaali- ja terveyspalveluista leikkaamista vastuullisena taloudenhoitona korona-ajan keskellä. Ilmaisen ehkäisyn poistaminen kuormittaa nuorisovaltuuston mukaan sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia toista kautta, kuten myös omaishoitajien tuesta säästäminen. Puheterapiasta ja lastenpsykiatriakäynneistä leikkauksista tai laitossijoitusten vähentämisestä valtuusto ei myöskään sallisi. Nuorisovaltuusto sen sijaan puoltaa terveysseuran siirtoa Näsiin.

Nuorisovaltuusto toteaa, että säästöohjelma leikkaisi lapsilta ja nuorilta tulevan vuoden aikana lähes 2,5 miljoonaa euroa. Asiallisesti mitoitettujen sivistyksen resurssit ovat nuorisovaltuuston mukaan keskeinen vetovoimatekijä. Porvoon tulisikin investoida tulevaisuuteen eli ylläpitää laadukasta koulutusta ja monipuolisia sivistyspalveluita.

Pelastustoimen osalta nuorisovaltuusto esittää huolensa mm. yksikönjohtajapäivystyksen lopetuksesta ja ylitöiden vähentämisestä. Tilapalveluiden ehdotuksista kouluruokaa koskevista säästöistä osaa nuorisovaltuusto pitää järkevinä.

Nuorisovaltuuston mukaan taloutta on pakko tasapainottaa ja kehottaa arvioimaan uudelleen säästöohjelman ulkopuolisia hankkeita, kuten Mannerheiminväylän rakennushanketta. Toinen leikkauskohde tulisi olla torialue. Myöskään ABC:n hanke eikä liityntäpysäköinti saa nuorisovaltuustolta tukea. Edellä mainittujen sijaan tulee tässä tilanteessa panostaa peruspalveluihin. Kokouspalkkioita nuorisovaltuusto esittää laskettavaksi ja vertaa niistä saatavaa hyötyä siihen, jos esimerkiksi lastensuojeluun esitetty leikkaus voitaisiin sen sijaan välttää.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvoston mukaan ohjelma ei leikkausten osalta ole hyväksyttävä, koska palveluista tehtävät säästöt tuottavat neuvoston mukaan kunnalle lisäkustannuksia ja tulomenetyksiä tulevaisuudessa. Investoinneista olisi sen sijaan mahdollista pidättäytyä, jos tarve sitä edellyttää. Mikäli investointeja päätetään tehdä, on niiden neuvoston mukaan palveltava kaikkia kuntalaisia lapsiperheistä vanhuksiin ja vammaisiin.

Kestävän talouden ohjelmaa tulisi neuvoston mukaan tarkastella vammaisten henkilöiden näkökulmasta kaikista toimenpideehdotuksista käsin ja arvioida uudelleen näiden yhteisvaikutusta. Vammaisneuvosto pitää ongelmallisena sitä, ettei ohjelma sisällä arvioita sosiaalisinheimillisistä vaikutuksista säästötoimenpiteiden kohteena oleviin ihmisryhmiin. Lasten, vanhuksien ja vammaisten palveluihin ei menoleikkauksia tulisi kohdistaa, sillä nämä ihmiset ovat jo

lähtökohtaisesti muuhun väestöön nähden heikommassa ja haavoittuvammassa asemassa. Neuvosto esittää lausunossaan huolensa myös strategiaan tavoitteisiin vaikuttavista toimista mm. ruokahuollossa.

Talouden tervehtyttämisen pitäisi neuvoston mukaan perustua toiminnan tehostamiseen ja tuottavuuden parantamiseen rakenteita ja prosesseja kehittämällä. Tulospaannusta tulisi hakea resurssien uudelleen organisoinnilla, ei palveluja karsimalla tai niukemmilla resursseilla. Kunnan omaa osaamista sekä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa tulisi kasvattaa. Maltillisin verokorotuksiin voitaisiin neuvoston mukaan mennä, mutta samalla tulisi huomioida laskelmissa Kilpilahden ja Kulloon alueiden laajenemisen potentiaaliset tulot. Taidetehtaaseen neuvosto esittää myös kohdistettavaksi toimia.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvosto ilmoittaa ottaneensa kantaa ainoastaan vanhus- ja vammaisväestöä koskeviin säästökohteisiin. Yleisesti ottaen vanhusneuvosto korostaa vanhojen ihmisten oikeutta hyvään elämään, palveluiden saatavuutta ja ympäristön kehittämistä ikäihmisten näkökulmasta ja heidän kanssaan, sekä ikäihmisten asumisen yksilöllisyyden, yhteisöllisyyden, valinnanvapauden ja esteettömyyden tärkeyttä. Vanhusneuvoston mukaan ohjelmassa ei oteta huomioon lainkaan sitä tosiasiaa, että vanhusväestön kasvu tulevina vuosina tulee olemaan erittäin voimakasta ja tämä asettaa kovaa painetta kaupungille. Myös muistisairaiden kasvu ja heidän avuntarpeensa on neuvoston mukaan voimakkaassa kasvussa.

Vanhusneuvosto on huolissaan henkilökunnan saatavuudesta, mikä näkyy esimerkiksi kotihoidossa, jossa sairaanhoitajavakansseja ehdotetaan poistettavaksi. Säästökohteenä ovat myös apuvälineet ja kuntoutuksessa tarvittavat välineet, mistä neuvosto lausuu huolensa. Ateriapalveluihin kohdistuvista toimista neuvosto lausuu, että kuljetuksen jälkeen aterialle jäävästä hinnasta ei voida enää tinkiä huomioiden aterian ravintosisältö. Kylmien aterioiden toimittaminen asettaa neuvoston mukaan haasteita osalle asiakkaita. Vammaispalveluiden subjektiivisesta oikeudesta neuvosto toteaa, että käsite on laaja ja sitä on etenkin asiakkaiden puolelta vaikeaa ymmärtää tilanteessa, jossa apua tarvitaan mutta se evätään. Omaishoidon tukeen liittyen neuvosto tuo esiin näkemyksensä, että Porvoossa on hyvin tiukat kriteerit tuen myöntämiseen. Neuvoston mukaan todellisten omaishoitajien määrä Porvoossa on suurempi kuin tuen määrä antaa ymmärtää, sillä moni ei halua sitoutua tiukkoihin kriteereihin. Sivistystoimeen kohdistuvien leikkausten osalta neuvoston on huolissaan ikäihmisiin vaikuttavista toimista mm. kulttuuri- ja liikuntapalveluiden saralla.

Yhteenvetona neuvosto toteaa, että säästöt, jotka on listattu ohjelmaan ovat näennäisiä. Säästöt tulevat neuvoston mukaan lisäämään kustannuksia ikäihmisten, vammaisten ja henkilökunnan hyvinvoinnin heikentyessä toimenpiteiden seurauksena.

Kuntalaispalautteen ja henkilöstökyselyn yhteenveto

Kuntalaispalautteen yhteenveto

Kaupunki keräsi asukkailta palautetta kestävän talouden ohjelman luonnoksesta 4.-19. toukokuuta kaupungin verkkosivuilla olleella palautelomakkeella. Palautteita annettiin yhteensä 305 kappaletta, näistä 202 suomenkielisiä ja 103 ruotsinkielisiä. Palautteen antajaa pyydettiin kertomaan vapaamuotoisesti oma mielipide kestävän talouden ohjelmasta.

Valtaosa palautteesta kohdistuu rakenteellisiin säästöehdотuksiin erityisesti sivistystoimissa sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Palautteissa ilmastaan pääsääntöisesti mielipahaa erilaisten säästöehdotusten vuoksi. Monet kritisoivat yleisellä tasolla sitä, että ehdotetaan säästöjä, jotka kohdistuvat lapsiin, nuoriin, vanhuksiin, vammaisiin tai heikommassa asemassa oleviin. Vastustusta herättävät mm. esitykset kouluverkkomuutoksista ja päiväkotien sulkemisesta sekä omaishoidon tuen leikkaamisesta ja nuorten ilmaisen ehkäisyn ja vauvaperheiden kotipalvelun lopettamisesta.

Henkilöstön ajatuksia säästötoimenpiteistä

Henkilöstöltä kysyttiin mielipidettä henkilöstömenosäästöihin ja muihin säästömahdollisuuksiin. Kyselyyn vastasi 253 työntekijää tai viranhaltijaa, joista työntekijöitä oli 208 ja esimiehiä 26. 19 ei halunnut vastata tähän kysymykseen. Vastaaajista lähes 50 % tuli sivistystoimialalta, noin 17 % sosiaali- ja terveystoimesta, noin 17 % konsernihallinnosta ja noin 8 % Porvoon Tilapalveluista. Itä-Uudenmaan

Suosituin säästökohde ovat leikkaukset hallinnosta, johdon palkoista sekä konsulttislevityksistä.

Eniten myönteistä palautetta saa ajatus investointien lykkäämisestä. Monet palautteenantajat haluaisivat lykätä keskusta-alueen investointeja: ABC:n kaava-alue, Mannerheiminväylä ja liityntäpysäköinti sekä kuntoportaati. Moni kannattaa myös kunnallisveron korotusta, mutta toisaalta osa palautteenantajista myös vastustaa veronkorotuksia.

Henkilöstöjärjestelyjä ei kommentoida yhtä paljon ohjelman edellä mainittuja osia. Lomautuksia vastustetaan, mutta toisaalta jotkut pitävät niitä myös sopivana säästökeinona.

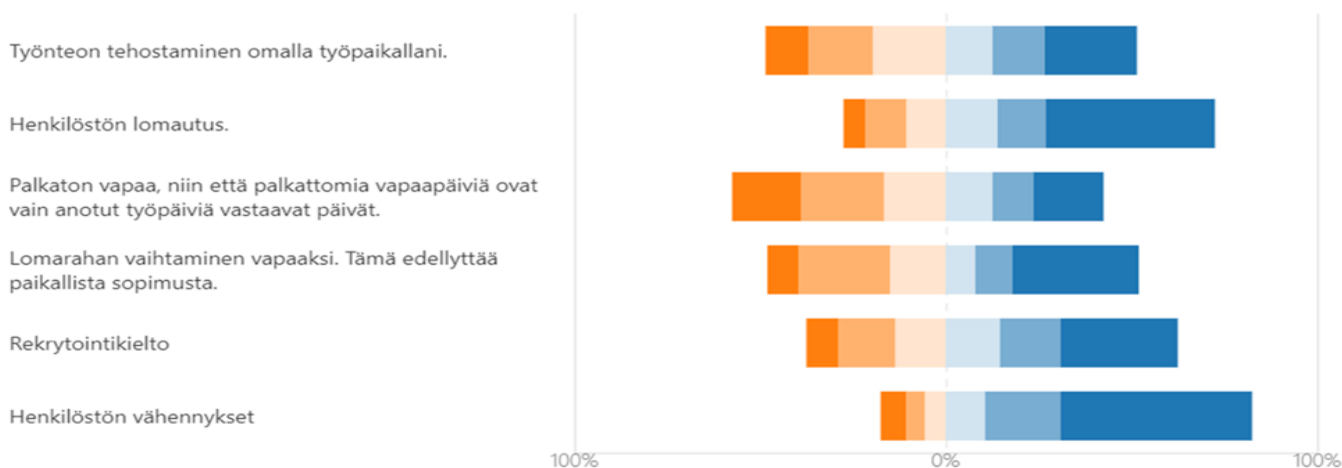
Ruotsinkielinen palaute keskittyy vahvasti koulujen lakkauttamisen vastustamiseen, päiväkotien puolustamiseen sekä kyläen, maaseudun ja saariston aseman korostamiseen.

Pelastuslaitokselta ja Kuninkaantien työterveydestä saatiin muutama vastaus.

Kuviosta on hyvä huomioida, että äärimmäisenä oikealla on vastaus 'en osaa tai halua sanoa'.

Mikä on mielestäsi hyvä tapa saada aikaan henkilöstösäästöjä?

En osaa/ halua sanoa 1. täysin samaa mieltä 2. 3. 4. 5. ei lainkaan samaa mieltä

Henkilöstökyselyssä kysyttiin henkilöstöltä mielipidettä esitettyihin henkilöstösäästötoimenpiteisiin. Pääasiassa esitetyt säästötoimenpiteet pidettiin enemmän huonoina kuin hyvinä. Erityisesti henkilöstö oli eri mieltä henkilöstön vähentämisestä ja lomauttamisesta, mutta myös rekrytointikieltoon, lomarahan vapaaksi vaihtamiseen ja työnteon tehostamiseen suhtauduttiin kielteisesti. Ainoastaan vapaaehtoista palkatonta vapaata pidettiin lähes yhtä paljon myönteisenä kuin kielteisenä asiana. Vaikka mielipiteet olivat paljon kielteisiä, on kuitenkin pantava merkille, että kaikkiin

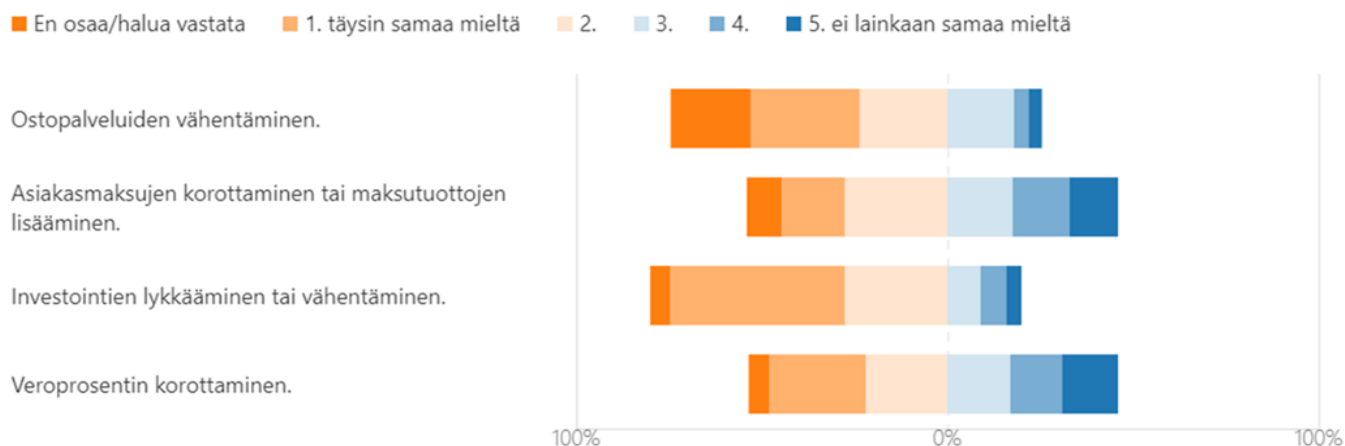
esitettyihin henkilöstömenosäästökeinoin löytyi myös myönteistä suhtautumista.

Työn tehostamiseksi esitettiin muun muassa etätönn lisäämistä tai jatkamista myös jatkossa, kokousmenettelyjen kehittämistä sekä työkuultuuriin, johtamisen ja hanketyön kehittämistä. Hankkeiden osalta toivottiin esimerkiksi, että hankkeiden loppuun viemiseen varataan aikaa eikä uusia hankkeita käynnistetä ennen kuin edellinen on päättynyt. Useampi vastaaja totesi kuitenkin, että omalla työpaikalla ei ole enää mahdollisuuksia tehostaa työntekeä.

Toimintojen tiivistämistä ja supistamista esitettiin muun muassa toimitilojen osalta. Lisäksi esitettiin, että koulutusta vähennetään ja asiakaspalvelussa siirrytään enemmän sähköisiin palvelumuotoihin. Edelleen esitettiin ICT-

järjestelmien tehokkaampaa käyttöä ja myös luopumista sellaisista järjestelmistä ja sovelluksista, joilla on vain vähän käyttöä.

Mitä mieltä olet muista säästötavoista?

Muista Kestävän talouden ohjelmassa esitetyistä säästötoimenpiteistä henkilöstö suhtautui kaikkein myönteisimmin investointien lykkäämiseen tai vähentämiseen, mutta myös veroprosentin korottamisen, ostopalveluiden vähentämisen ja asiakasmaksujen korottamisen osalta oltiin samaa mieltä.

Eniten kielteistä suhtautumista löytyi veroprosentin korottamiseen ja asiakasmaksujen korottamiseen. Ostopalveluiden osalta todettiin myös, että ilman tarkempaa tietoa ostopalveluihin ei voi ottaa kantaa.